

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 32.

Plymouth, Pa., 8 d. Rugpjucio (August) 1900 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

Rasiant apie permainymą adresu būtina reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinčių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta.

THE WEEKLY

„Vienybe Lietuvniku“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian „NEWSPAPER“ in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J.J. Pauksztis & Co. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

FOR PRINTING in all modern languages.

„Vienybe Lietuvniku“

Iszeina kožną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
Į UZMARĘ.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėm	25c
Už colį vieną sykį garsinant	010c
Pajieszkvojimai: už vieną sykį	50c
Du sykius garsinant	75c
Tris sykius [už vieną dolerį]	100c

Pinigai kitatp nesiunčia, kaip tik p^o MONEY ORDER, arba registravotose gromatose, ant szito antraszo:

J.J. Pauksztys & Co.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

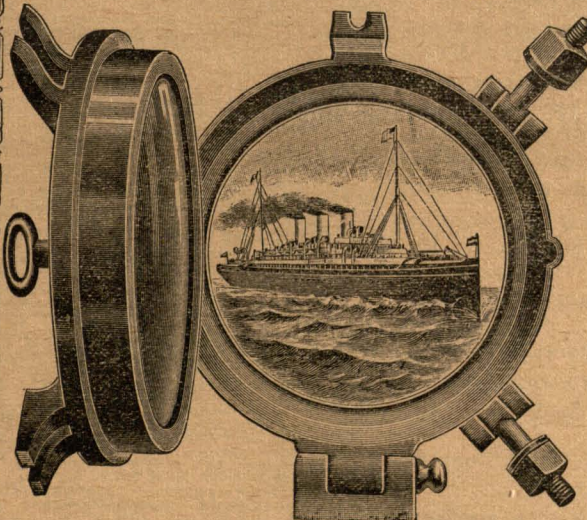
„Vienybes Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysečių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atjiekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausių ir greičiausių laivų *

Siunczia pinigūs į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norintis kad jo piningai siuncziami į tėvynę nepražūtų ir kūr greičiausiai nueitų tegul kreipiasi pas mumis

Po TOKIU ADRESU

J.J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

Lietuviszkas ir Lenkiszkas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi pardūda szipkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivų. Iszmaino visokius piningus, o ir nusiunczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius, NANTICOKE, PA.

FRANK KOONS

Hotelis ir Restauracija

88 E. Market str. Wilkes Barre, Pa.

{ Prieszais dypą }
{ L. V. gelzkelio }

Keleiviams geriause nakvune.

PRZESZLO 25 LAT
uzywaja wszystkie narody swiata
na

REUMATYZM,

NEURALGIE i podobne choroby,
wyrabiany na podstawie szcistych
NIEMIECKICH
PRAW MEDYCZNYCH,
slawny **Dr. RICHTERA**
„KOTWICZNY“
PAIN EXPELLER.

NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdzivy tylko ma „KOTWICE“ za markę ochronną
F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.

31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13 filił. Własne fabryki szkła.
25 ct. 150 ct. Uznaje go i poleca:
najslawniejsi lekarze, właściciele szki-
dów artecznych duchowni i inne
znakomite osoby. Blizsze szcze-
goty u F. A. Richtera & Co.
215 Pearl St. N. Y.

DR. RICHTERA
KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym środ-
kiem na kolki niestrawność, choroby żołądka.

Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulycečių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
a idarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

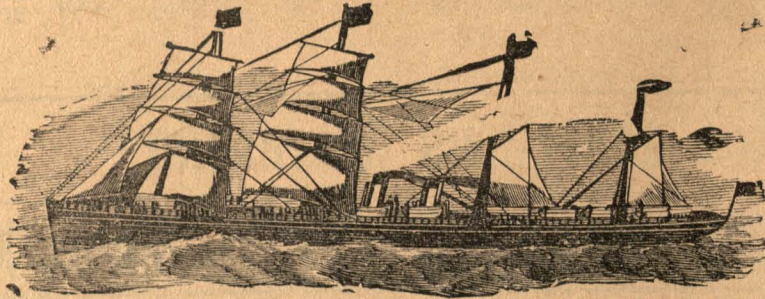
Užlaiko kasdien szviežių mėsą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už pigesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas **Ad. Adžgaucka**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Max Kobre

Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dūdu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siunziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiszekėti lietuviszkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
20 Maaskade Rotterdam.

LINKSMAN NAME MUZIKA VIS YRA

Jz \$500 PIANO ARBA \$250 VARGONUS daugelis žmonių negal nusipirkti nei moka ant jų grajyti. HOME MUSIC Box užima jų vietą ir dėlei pigumo gali ir vargingiausias žmogus nusipirkti. Grajija taja muzika net sunkiausias kompozicijas. Kompozicijos yra iszdirbtos ant plieninių volelių, kurie turi plieninius dantis, o ne kokius popierinius arba kitokius. Turi meilų balsą ir nudūda kaip vargonai. Grajija visas dainas, kurios palinksmina senus ir serganczius. Bovija visą draugystę gražiausias valcis, polkomis, kadriliais ir t. t. Pagelbsti dainavimui visų populiariškų dainų. Linksma bova vaikams. Ji grajija per 1000 visokių kompozicijų. Yra tai apdyvytinas iszradimas. Tukstanezius paliudijimų turime nū užganėdintų pirkėjų. „Teip daug visai nesitikėjome“ sako jie. Tai yra tikrai pigi muzika. Su viskūm sveria 16 svarų. KASZTUOJA TIKTAI \$6,00 gražioje skrynuteje su kompozicijoms. Nu jusim jums gaal \$3,00 per Expressą. Agentai gerai užpelno. Greitai parsidūda. Atsiuskite už 2 ct markę dėl katalogo ir tt.

STANDARD Mfg. Co., 45 Vesey St., New York; P. O. Box 2853, dept. 64

SEND NO MONEY WITH YOUR ORDER

cut this ad. out and send to us and we will send you OUR HIGH GRADE DROP CABINET BURDICK SEWING MACHINE by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot and if found perfectly satisfactory, exactly as represented, equal to machines others sell as high as \$60.00, and THE GREATEST BARGAIN YOU EVER HEARD OF, pay Special Offer Price \$15.50 your freight agent our. Machine weighs 130 pounds and the freight will average 75 cents for each 500 miles. GIVE IT THREE MONTHS' TRIAL in your own home, and we will return your \$15.50 any day you are not satisfied. We sell different makes and grades of Sewing Machines at \$8.50, \$10.00, \$11.00, \$12.00 and up, all fully described in our Free Sewing Machine Catalogue, but \$15.50 for this DROP CABINET BURDICK is the greatest value ever offered by any house.

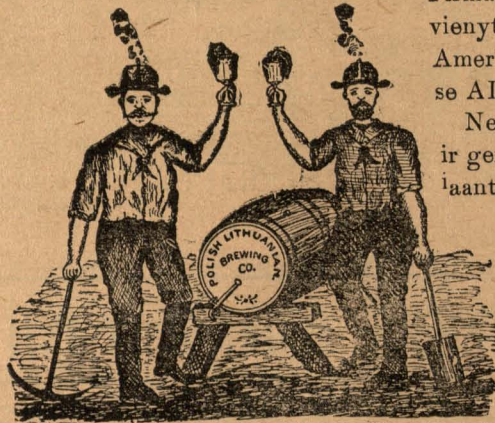
BEWARE OF IMITATIONS by unknown concerns who copy our advertisements, offering unknown machines under various names, with various inducements. Write some friend in Chicago and learn who are reliable and who are not. has every MODERN IMPROVEMENT. **THE BURDICK** EVERY GOOD POINT OF EVERY HIGH GRADE MACHINE MADE, WITH THE DEFECTS OF NONE. Made by the best makers in America, from the best material money can buy.

SOLID QUARTER SAWED OAK DROP DESK CABINET, piano polished. One illustration shows machine closed (head dropping from sight) to be used as a center table, stand or desk, the other open with full length table and head in place for sewing. 4 fancy drawers, latest 1900 skeleton frame, carved, paneled, embossed and decorated cabinet finish, finest nickel drawer pulls, rests on four casters, adjustable treadle, genuine Smyth iron stand. Finest large High Arm head, positive four motion feed, self threading vibrating shuttle, automatic bobbin winder, adjustable bearings, patent tension liberator, improved loose wheel, adjustable pressure foot, improved shuttle carrier, patent needle bar, patent dress guard, head is handsomely decorated and ornamented and beautifully nickel trimmed. **GUARANTEED** the lightest running, most durable and nearest noiseless machine made. Every known attachment is furnished and our Free Instruction Book tells just how anyone can run it and do either plain or any kind of fancy work. A 20-Years' Binding Guarantee is sent with every machine. **IT COSTS YOU NOTHING** to see and examine this machine, compare it with those your storekeeper sells at \$40.00 to \$60.00, and then if convinced that you are saving \$25.00 to \$40.00, pay your freight agent the \$15.50. **WE TO RETURN YOUR \$15.50** if at any time within three months you say you are not satisfied. **ORDER TO-DAY. DON'T DELAY.** (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.)

Address, **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago, Ill.**

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausę ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir ge- laant truputį užsilinksmini bet gal-

vos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszky.

Todėlgi perkantieji ir par- davėjai (karcziarnikai) visa- dos reikalaukite Lietuviszko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN.A.

SEND US ONE DOLLAR

Cut this ad. out and send to us with \$1.00, and we will send you this NEW IMPROVED PARLOR GEM ORGAN, by freight C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot, and if you find it exactly as represented, the greatest value you ever saw and far better than organs advertised by others at more money, pay the freight agent **OUR PRICE \$35.50**, less the \$1.00 deposit, or \$34.50 and freight charges. **THE PARLOR GEM** is one of the most DURABLE AND SWEETEST TONED instruments ever made. From the illustration shown, which is engraved direct from a photograph you can form some idea of its beautiful appearance. Made from solid quarter saved oak or walnut as desired, perforated key slip, full panel body, beautiful marquetry design panels and many other handsome decorations and ornaments, making it the VERY LATEST STYLE. **THE PARLOR GEM** is 6 feet high, 42 inches long, 23 inches wide and weighs 350 pounds. Contains 5 octaves, 11 stops, as follows: Diapason, Principal, Dulciana, Melodia, Celeste, Cremona, Bass Coupler, Treble Coupler, Diapason Forte and Vox Humana; 2 Octave Couplers, 1 Tone Swell, 1 Grand Organ Swell, 4 Sets of Orchestral Toned Resonatory Pipe Quality Reeds, 1 Set of 37 Pure Sweet Melodia Reeds, 1 Set of 37 Charmingly Brilliant Celeste Reeds, 1 Set of 24 Rich Mellow Smooth Diapason Reeds, 1 Set of Pleasing Soft Melodious Principal Reeds. **THE PARLOR GEM** action consists of the Celebrated Newell Reeds, which are only used in the highest grade instruments, fitted with Hammond Couplers and Vox Humana, also best Dolge felts, leathers, etc., bellows of the best rubber cloth, 3-ply bellows stock and finest leather in valves. **THE PARLOR GEM** is furnished with a 10x14 beveled plate French mirror, nickel plated pedal frames, and every modern improvement. We furnish free a handsome organ stool and the best organ instruction book published.

GUARANTEED 25 YEARS. With every PARLOR GEM ORGAN we issue a written binding 25-year guarantee, by the terms and conditions of which if any part gives out we repair it free of charge. Try it one month and we will refund your money if you are not perfectly satisfied. 500 of these organs will be sold at \$35.50. **ORDER AT ONCE. DON'T DELAY.** **OUR RELIABILITY IS ESTABLISHED** If you have not dealt with us ask your neighbor about us, write the publisher of this paper or Metropolitan National Bank, or Corn Nat. Bank, of Chicago; or German Exchange Bank, New York; or any railroad or express company in Chicago. We have a capital of over \$700,000.00, occupy entire one of the largest business blocks in Chicago, and employ nearly 2,000 people in our own building. **WE SELL ORGANS AT \$22.00 and up; PIANOS, \$115.00 and up; also everything in musical instruments at lowest wholesale prices.** Write for free special organ, piano and musical instrument catalogue. Address, (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.) **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.),** Fulton, Desplaines and Wayman Sts., CHICAGO, ILL.

Visokias knygas,

lietuviszkas, taip dvasiszkas kaip ir moksliszkas, taipgi ir laikraszczius; kaip tai: „Varpa“, „Ukininka“ ir „Tėvynės Sarga“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygų ir laikraszczius ant paziuros pristancziu dovana. Užprasanzant knygas arba laikraszczius, reikia sykiu ir piningus prisiusti.

Jurgis Lapinas
Tilžėje — Tilsit
Ostpr. Germany.

Kasnori gero tavco gauti ir skanaus gėrymo ragauti tegu atsilanko pas **Joną Žukaucką**
Pl mouth, Pa.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J

PETER BREIDT
Locninjkas.

AGENTAS

asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

PERŽVALGA.

— Pažerių valsčiaus (Vilkaviskio pav.) vaitas, pakizsus kam liežuvį, su Pilvisškių žemskiais vijosi tris vežimus iszeivių Amerikon, ir pagavo tik tris vyrus, kuriuos turėjo paleisti, nes jie turėjo gerus rasztus. Pilvisškių žydeliai visaip iszniekino poną vaitą viduryje gatvės visaip žodžiuodami: „Ui, kas pas jus per viera — einate viens ant kito kaip vilkai!...“

— Pustelninkų valsčiaus (Naumiesčio pav.) ukininkai nutarė, kad jų valsčiaus jokinis bežemis negautu į užrubežį paso. Tuomi jie mislyja su laikyti iszeivystę darbininkų į Prusus ir kitur. Tas vienok nieko negelbės, kol nebus pakeltos darbininkams algos.

— Liudvinavo (Kalvarijos pav.) bažnyčioje pradėjo skaityti lenkiszkas evangelijas nežinia kam.

— Liepalotuose, Naumiesčio par., pas Juozą Stiklių žemskiai užtiko Rudaitį, mokinant vaikus, dar neatbaigusį isztrėmimą Rygos gubernijoi. Rudaitį iszvežė nežinia kur, o Stiklius turėjo pasiraszyti, kad niekur neiszvažiuos.

— Senapilėje numirė daktaras T. S. Nolskis, didelis lupikas. Nors paėjo isz baudžianinkų lietuvių nuo Vilniaus, vienok skaitėsi lenku.

— Senapilėje maskoliai keta statyti didelę cerkvę, kuriai jau ir vietą nupirkę. — Mergos norėdamos isztekėti, prima pravoslaviją ir apsiveda su burliokais, kurių Senapilėje pilna. — Į Senapilės kliosatorių tapo pasodintas kun. M. Dereszkeviczius už nedavimą iszriszimą dviem mergom, norinczioms apsivesti su burliokais.

— Vilniuje vyskupas Žvejaviczia ketinąs panaikinti Szv. Mikalojaus bažnyčią, kurioje lietuviai gieda.

— Isz Johannesburgo (Transvaaliaus, pietinėje Aprikoje) lietuviai paaukavo 4 svarus ir 18 szilingų (\$24,50) parodai, prisiųsdami į „Ukininko“ redakciją. (isz „Ukininko“.)

— Lietuvių Amerikon atkeliavo nuo 1 Liepos 1899 iki 1 Liepos 1900 metų 9170 ypatų. Pernai tame laike atkeliavo tik 6857.

— Philidelphios lietuviai deda pinigų varymui provos už neteisingą suaresztavojimą Laisvės Kliubo kambariuose 69 ypatų laike baliuko ir lioterijos ant giesmininkų naudos.

— Chicagos lietuviai nuo vilko bėgdami ant meszkos užbėgo. Sutvėrė naują parapiją ant kerszto kn. Krawczunui ir tikėjosi gauti gerą kunigą. Pradžioi gavo kun. Stephanaviczijų, Krawczuno bicziulį — tam nepasielgus gerai, iszvarė, ir gavo kun. Pežą.

— Kuom toliaus, tuom labiau tarp lietuvių pradėjo atsirasti galvažudystės. Sheandoah 24 Liepos tapė užmusztas Vincas Sinkevicius ir kalynų pasodinti tapė 8 lietuviai. Lygus atsitikimas kaip Wm. Penn, netoli Sheandoah pernai.

— Scrantone tapė suaresztavotas Simas Naruszys už nužudymą Jono Mickaus 17 Kovo 1896. Naruszys užmuszęs Mickų su kirviu į galvą jo namuose ir paskui negyvėlį nuneszęs ant gelezinkelio. Tai vis nauja garbė lietuviams!

— Plymouth'e nuo Buttonwood brėkerio nuszoko Vincas Nevulis ir ant vietos užsimuszė. Jis sirguliuo protiszškai nuo per didelio girtavimo. Jo moteriszkė su vaikais atkeliuoja isz Lietuvos bet jau savo vyro neras.

— Coaldale, Pa. lietuviai, raszant statistiką, užsiraszė „polandieriais“, nes lietuviszkas vardas jiems iszsirodė nekatalikiszkas — szliupinis.

Isz Lietuvos.

Apverktnas stovis dvasiszkijos. — Vilniaus kunigai. — Pasidavimas daktarų draugystės.

Prieszais mus yra veikalas, teip iszsitariant sopulingas ir kenkiantis veikimuose, siekiantis visas draugijines luomas. Draugijos kune yra didelissopulys, kurio negalima iszpjauti ir neigi gydyti. Liekasi ilgas kelias ir pamažu reik juomi eiti, kad isznaikinti tąjį supuvimą, kad tasai sopulys pasveiktu nuo aplinkui esancio sveiko kuno.

Visa mūsų dvasiszkija mokinasi keturiuose seminarijose: Vilniaus, Kauno, Seinų ir Petrapilės; mažiaus daugiaus deszintis arba penkiolika iszszventintų kunigų kas metas eina paskiaus į Petrapilės dvasiszką akademiją, kad iszsidirbti aristokracija tarpe altoriaus tarnų, arba vis tiek, persiimti mieriais ir siekiais Petrapilės tarpininkų.

Skaitlius klierikų isz didesnės dalies susideda isz sodiečių, kurie mokinasi kunigauti isz asabiszko noro arba pakurstymo tėvų, arba statei dėl įgijimo geresnio gyvenimo ateitėje. Mokslas ir iszlavinimas visose seminarijose yra labai menkas; busentis kunigas neturi mažiausio supratimo savo kalbos, istorijos ir politiszkos dirvos savo draugijos. Tik tai geriausi ir buvę geresnėse sanlygose pirm seminarijos mokslo turi geresnį supratimą apie draugijos ir tautos pareigas. Po szitųjų didesnė dalis jaunųjų kunigų, tuojaus po apėmimo pareigų užsiėmimo, skiriasi į kategorijas kazirnikų, girtuoklių arba begėdiszkų pinig-gaudžių. Sodžiuose kunigai daugiausiai skaito „Przegład katolicki“ arba „Rola“, kitas užsiraszo „Kraj“ arba „Kuryer polski“, ir neretai atrasime pas juos „Svietlia“ arba „Niva“ ir kitus gudiszkus jau laikraszczius. Su lietuviszka knygele arba laik

raszcziu galėtum juos iszvyti kas žin kur. Szitas aiszskiai liudyja visur apie valdymą szirdies ir proto mūsų dvasiszkijos.

Visatina teisybė reikalauja pripažinimo, kad padėjimas jaunųjų kunigų, miestuose kaip ir sodžiuose, yra labai apgailėtinas. Jaunas kunigėlis isz karto papuola po dviem ir galingoms įtekmėms: senų pralotų ir kanaunyų, atsidavusių vien gobimui pinigų ir gaivinancziusi vynu ir visai armijai liežiuvninkų davatkų. Tarpe tų, lengvatikis kunigas dėlei stokos mokslo ir draugiszko iszsitobulinimo, yra jis priverstas rinktisi tarpą tarp prasigėrusio policijanto, urėdninko, ir lygiai kaip pats, aklu valdytoju arba praszcioku.

Užsiėmimas, kaip matome, ir czion ir ten labai sunkus, vienok argi jau nėra isz to jokios iszeigos?

Pasirenkant gerus kelius prie apszvietos ir tautiszko susipratimo, prietikiuose link kunigų ypatingai yra didelis darbas. Kas turi tą darbą atlikti? — Kiekvienas geros valios žmogus, doros szirdies ir apszviesto proto.

Sziandien visa dauguma tokių niekadėjų arba tamsių kunigų ginasi nuo užmetinėjimų isz szalies draugijos vienatiniu ir tuom pacziu ginklu:

— „Neužkabinėkite mūsų, nes esame tarnais altoriaus; kas mus niekina, Dievą niekina; neužkabinėkite mūsų ir palikite mus pakajui, nes kiekviena apkalba, kiekvienu pasi-prieszinimu galite atkreipti akis valdžios, kuri greitai uždarys bažnyčias, mus iszvarys Siberijon, o jums primes pravoslaviją. Neužkabinėkite mūsų visai, nes mumise ir per mus turite pagelbą szv. Tėvo ir Romos, kuris nuolatos apie mus mislyja ir turi savo apiekoje isztikimas aveles“.

Kiekvienas czion lengvai

patėmys, kad kiek tame iszsi-
tarime yra žodžių, tiek yra
melagystės visai neprotingos.

Sziandien jau masose giama
persitikrinimas, kad galima
buti geru ir maldingu katali-
ku, *ir vienu kartu peržiūrėti,
iszduoti tikrą nuosprendį, ir
net paniekinti kunigus.*

Apart to visi žinome, kad
valdžia, kad jos valdininkai,
taupoja katalikystę ne dėl ko-
kio ten politiszko mierio, bet
tikrai dėlto, kad katalikyste
ginasi milijonai tikincziųjū
nuo „pravoslavijos“ — vieno-
je valandoje gali sukilti *cziedi
milijonai.*

Kas abejoja sziandien apie
tai, kad valdžia už nieką laiko
maldingą kunigo nudavimą ir
nuduotą tautiszka tikėjimą, o
net ir apieką galingojo szv.
Tėvo, ir nesitaiko su *tikėjimu,
reikalavimais ir užganėdini-
mu* netiktai milijonų, bet ir
tukstanczių.

Bauginimas su uždarymu
bažnyczzių nepertrikrins nei
vieno, nes ant jų apsergėjimo
stovi jau ne kunigai, bet žmo-
nės, tasai masos kunas, kurie
stato savo nuogas krutines,
vaitoja tukstancziais suspaus-
tų szirdzių ir verkia aszaromis
milijonų.

Toji eilė laipsniavime jaus-
mų ir darbų gali persimainyti
ir milijonų aszaros gali tapti
užstojamos krutinėmis reika-
laujamoje daugybėje.

*Maskoliai to tiktai ir bai-
myjasi ir tas vienatinai pada-
ro juos laikais pavieniu už-
puolancziais.*

Panaszių budu galime sprę-
sti apie apieką ir pagelbą Va-
tikano. — Buvo tiesa ir yra
iki sziandien tokių perstatyto-
jų, kurie sudėjo kartkarcziais
gausias aužas pas kojas po-
piežiaus vardan tariamos esan-
czios apiekos, bet tos aukos
nei per plauką nepastumėjo
pirmyn abelno reikalo. —
Sziandien jau kas kartas ga-
lingiaus mislis kyla, kad anos
aukos galėjo o ir turėjo pasi-

likti Lietuvoje ant reikalų
daug svarbesnių ir reikalin-
gesnių. Sziandien jau, po
eilių eilėmis visokių valdžios
persekiuojimų, kiekvienas gy-
vena savomis spēkomis, savais
rupescziais.

Bet vėl grįzkime prie mūsų
kunigų. — Tamsumas, kaip
nurodėme, veda juos ant kelio
visai klaidingo arba pasmer-
kia ant tinginystės. — Mato-
me, vienoje parapijoje kuni-
gas lietuvis persekioja parapi-
jonus kalbanczius lenkiszka,
kitoje-gi vėl kunigas lenkas
nieku budu negal iszpildyti
reikalavimų savo parapijonų
—lietuvių.

Kas abejos, kad tokios ko-
vos dera vien apsilpnini-
mui visuotinių spēkų ir sutei-
kia tankiausiai galę prieszams
sėti nesątaiką tarpe žmonių,
kurių reikalai vienodi ir jaus-
mai reikalo kovos už dabartę
ir ateitę.

Panaszių paveikslų turime
daugybę isz paczios Lietuvos
ir Baltgudijos, o gimdo juos
tamsumas ir neiszmanymas.

Reikalingu yra daiktu, idant
kunigus kuomi placziausiai
įtraukti į draugijinį gyvenimą,
bet iki to reikia užlaikyti dau-
gel mūsų buvyje nepraktiszkių
įrankių.

Ir teip:

Tegul kunigai miestuose ir
sodžiuose aplanko parapijonus
netiktai dėl rinkimo aukų vi-
sokio skyriaus, netiktai dėl
pokilių arba kaip garbingos
ypatos. — Tegul kunigai eina
isz vien su žmonėms, tegul bu-
na ukėtais szalies ir sąnariais
draugijos. Sziandien visuo-
menė trokszta matyti kuniguo-
se iszreikszojus savo draugisz-
ko gyvenimo, trokszta matyti
veikėjus lygius su lygiais.
Kunigų gyvenimas sziandien
yra jau patekęs į sprendimą
žmonių, ir jų pasielgimas
draugiszka-tautiszkas raszo-
mas yra laksztuos gerų ukėsu
arba... judoszių ir siurbėlių.

Kun. Jasinski's Vilniuje, po

gandu ypatingo pamokslini-
ko, rėzia pamokslus vieną po
kito... Ir apie ką? — Nai-
kina, su lieziuviu makaluoda-
mas, socialistus, nikilistus ir tt.

Teipgi reikia pridurti, kad
Vilniaus gyventojai yra teip
tamsus ir viskam prieszingi;
pas juos nikilistas, socialistas,
anarkistas, svajotojai, nupu-
lėliai ir kiti, tai vis kieszeniniai
vagys, plėszikai, pasileidėliai.
Ne sprendziame, kad ir kun.
Jasinski's turētu nekiek aisz-
kesnį apie tai supratimą, o
vienok drysta isz sakyklos
kalbėti tukstancziaus klausy-
tojų ir mesti prakeikimus su
neapkanta ant pavienių, visai
jam nepažystamų, iszszaukda-
mas pravardėmis.

Galima ir nesutikti su socia-
listais bei jų veikimais, vienok
negalima jų lyginti su vagimis
arba plėszikais. Be abejonės,
pasmerkiant pavienius ant vi-
satinos paniekos, reikia juos
gerai pažinti, kuomi jie yra ir
kokie jų siekiai.

Kun. Jasinski's, kaipo neži-
nėlis ir tarnas tulos draugys-
tės, yra kenkianczziu visuome-
nei, yra teipgi neapmokamu
szuneliu valdžios ir stuobriu,
ant kurio kiekviena neteisybė,
kiekviena draugijos sloga gali
savo skarmalus užkarti.

Ir nelaimė! tokių stuobrių
yra labai daug.

Kitas vėl garsus pamoksla-
sakis kun. Kurczevski's moki-
na žmones isz sakyklos szito-
kiaiais žodžiais: Nesimokinki-
te istorijos, nesimokinkite ge-
ografijos ir gamtiszkių mokslų,
o mokinkitės tikėjimo ir pa-
liepimų bažnyczios szventos.

Toksai anachronizmas (ar-
gumentas nevietoje), tokia sto-
ka supratimo reikalų laiko ir
žmonijos, tikriausiai kreipiasi
apkvailinimui jos ir nustumi-
mo į nasrus visų priesziui.

Dovanai tas, sziandien jau
nesiduos sugražinti vergystės
laikai ir paklusnumo dėl viso-
kių juodsermėgių ir kunigų.
Sziandien kunigas, lygiai su

visais, turi iszsidirbti sau guo-
donę vienatinai keliu proto ir
vieszais visuomeniszkais dar-
bais.

Tokie nusidėjimai ir tiems
panaszus dėjosi ir dedasi nuo-
latos, mūsų inteligencija žino
apie tai labai gerai, vienok iki
sziolei uždengė tą viską neisz-
aiszkinama kantrybė. Vienok
miera prisipildė, sziandien toji
inteligencija susilaiko nuo
asztrios kritikos rasztuose
žmonėms paskirtuose ir užsi-
puola tikrai ant visiems žino-
mų nieksų jau, vienok vidu-
riniam gyvenime kritikuoja
kiekvieną kvailą ir piktą dar-
bą, kiekvieną vergiszka ir ne-
tikusį pasielgimą.

Kodėl Vilniaus kunigija, o
tarp jos gerianti szampanus
pralotai ir kanaunycai kapi-
tulos, paveda taisymus bažny-
czzių vokiecziams, net žydams
ir maskoliams? Kodėl dalei-
dzia apvogti arba naikinti li-
kuczius senovybės ir bažnyti-
nius turtus? Czion dingsta
brangus paveikslas dėlei ne-
bojimo arba netikusio atnauji-
nimo, czion pusta brangus pa-
puoszimai, czion sidabras ir
brangumynai isznyksta, kaipo
eteras sieros, ten net knygos
bažnytinės vandravoja tarp
žydų ir antikvarijų.

Ir kodėl teip dedasi?

„Neužkabinkite mūsų, nes
mumise yra czielybė ir prieg-
lobstis tikėjimo ir bažny-
czios...“

Ne tiesa, mano mieli! Kas-
kartas labiaus tėmysime į jusų
gyvenimą ir pasielgimus, pas-
tatysime juos prieszais sudą
protingos ir doros draugijos.

Reikia dar paminėti apie
naują igijimą kun. Prancke-
vieziaus, klebono Auszros
Vartų bažnyczios, namo pri-
gulinczio prie Auszros Vartų
koplyczios. Vilniaus popai
ant tos žinios nuėjo su gailės-
cziau ir skundu pas gen-guber-
natorių Trockį, guosdamiesi,
kad krautuvė „ikonų“, lempu-
czzių, žvakuczių ir niekam ne-

vertų pravoslavizkų knygpalaikių, esanti tame name, labai reikalingame platinimui pravoslavijos, per taji įgijimą namo yra pasmerkta ant prakraustymo isz ten.

Trockis iszklausė popų skundo ir užklausė:

— Ar tasai namas tapė savasczia kunigo Pranckevicziaus netikėtai slapta?

— Ne, jis jau pirm dviejų metų buvo apgarsintas ir iszstatytas ant vieszo pardavimo.

— Ir ką, jus?... vaszu mat', reikalą parziopsojote ir dabar ateinate su skundais... — asztriai atkirto genarolas, kartais iszleidamas isz rolės „obrusitelio“ ir veikėjo.

Popai, matomai, turėjo viltį, kad namas taps valdzios atimtas ir paaukautas ant garbės „pravoslavijos“.

Daktarų draugystės 24 d. Gruodžio (1899) buvo rinkimas naujos vyriausybės. Iszrinkti tapo visi lenkai, nes didesnė pusė sanarių yra lenkai. Toks atsitikimas iszszaukė baisų sumisimą maskolizkoje presoje ir gubernatorius iszrado už gerą neužtvirtinti rinkimų. Ką daro tada lenkai daktarai, kurie per eilę metų rinkdavo pirmsėdžiu sumaskolėjusį žydą?

Pasirodavoje nutarė, kad reikia pasitraukti ir... iszrinko į virszininkus vieną žydą ir vieną maskolį, o atmetė virszininkus jau kartą iszrinktus.

Neveizint ant to, kad tokiu budu suterszė mokslizską instituciją, jos tiesas, neveizint, kad jie gali turėti gabius virszininkus isz savo tarpo, gana kad... iszgelbėjo institucijos gyvastį.

Teip, tai ne baikos; tose susuktose galvose per „Kraj“ kilo baimė, kad laikantės pirmųjų rinkimų gali nužudyti instituciją.

Kokis tai iszsiteisimas? O vienok toji teipgi mūsų pseudo-inteligencija, kuri su kumsczia net tveria dėl savės guodonę. (Przgl. Wszeczp.).

Lietuvis.

Isz Argentinos.

Mielas Tautieti!

Tamistos laiszką gavau 25 dieną Berzelio, kuriame klausėte apie Visztelius. Martynas Visztelis numirė jau, gerai neatmenu, Sausio mėnesyje, kada buvo didelis karsztis Argentinoje.

Asz buvau mieste Buenos Ayres 28 d. Kovo ir aplankiau velionio Martyno naszlaiczius, jo moterį ir vaikus, kurie gyvena labai skurdžiai. Martyno moterizskė man papasakojo, kad Martynas isz ryto iszėjęs prie darbo ir antroj valandoj po pietų gavo jį žinią, kad jos maitytojas miręs. Jisai dirbo bažnyčioje. Kunigėlis nieko negražino naszlaicziams, ką tėvas buvo uždirbęs ir viską pasilaikė už laidotuves.

Martyno pati ir vaikai lietuviszkai nemoka. Asz su jais susikalbėjau ispanizskai, o jie tarp savės rodosi kalbavokizskai.

Apie Andrių Visztelį Martyno pati pasakojo man, kad anas neesąs be proto, tik labai svargęs ir apleistas. Jis yra papratęs pusėtinai rukti, o mirus broliui Martynui, nėra kam nupirkti tabako; dėlto ruko medžių lapus, tokias žoles. Brolienė nusiunczianti kaip kada pakiuką tabako, nutraukdama sau ir vaikams maistą. Andrius negalįs vaikszioti, suputę kojos ir krutinė, ir labai apgailauja brolio mirtį.

Asz gavęs nuo Tamistos laiszką tuojaus parasziau savo sunui į Buenos Ayres, kad jisai nueitu į ligonbutį pas Andrių Visztelį ir isztyręs viską apraszytu. Negavęs nuo sunaus greito atsakymo, praneszu tiek, kiek apie Andrių žinau. Kaip gausiu nuo sunaus atraszą, viską apraszysiu.

Martyno naszlaiczių tokis adresas:

Federico Wisztalius
Calle Passo No. 725
Buenos Ayres,
Argentina.

Jeigu jiems raszytumei, tai raszyk ispanizskai arba vokizskai, nes kiteip anie nesupras.

Provincijoi Entre Rios, kur asz gyvenu, sviatas yra nuskurdęs, pabriku nėra. Krijožiai (?) žemės dirbti nenori, jie nekiek užsidirba kirpdami avių vilnas ir pjutės laike pasateivius ukininkus. Paskui kniopso per visas dienas karcziamose ir netekę maisto vagma neiszpasakytai.

Kad Argentinoje sviatas neteip lankytu karcziamas ir bent kiek dirbtu, tai geresnio gyvenimo nereiktu jieszkoti. Žemė didei derlinga ir amžina vasara, kas dėl ukininkų labai gera.

Argentinoi sviatas pavargęs, prastas, apleistas ir kaip gyvuoliai be jokio mokslo ir tikybos, dideli niekdariai. Veikas mėnesis atsitinka galvazudyczių visai dėl niekų; už žodį prieszai tuo smeigia peilį į pilvą. 12 Berzelio netoli nuo mūsų du vagys apsitepę veidusėjo apvogti kaimyną, bet nepasisekė. Kaimyno du sunai, vienas 13, antras 15 metų, pajuto kad neprieteliai ir susmeigė abiem peilius į pilvus, kurie ant vietos atliko. Ir tokių blogų atsitikimų girdima labai daug.

Justinas Szlapetis.

Politiszkos žinios

Amerika. Suv. Valstijos, kaip ir Europos vieszpatystės, susigriebė dabar vėl nekiek apsidirbti su anarchistais. Mat užmetama Washingtono valdžioms, kad po nosia iszdygęs suokalbis nužudyti Italijos karalių. Mat karalžudis Bressi gyvenęs Paterson'e, N.-J. ir dirbęs viename szilkų pabrake, kur buvo dar ir daugiaus anarchistų, net jų vadas Sperandio,

po vardu grovo Meleteski. Anarchistus dabar policija gauda ir sodina į kalėjimus, tarp kurių yra ir visai nieko nežinanczių žmonių. Policija vienok turi parodyti savo veiklumą, kad ji nemiega.

Pilipinams pasisekė pagauti 20 amerikonų pakeliui isz San Miquel de Majuma į San Isidro, ant salos Luzon. Užmuszta amerikonų tapė praėjusę sanvaitę 8, o suzeista daugiaus per szimtą. Tai-gi turėjo buti nemažai susimuszimų. Nuo visokių ligų pasimirė apie 50 amerikonų.

Nuo 1 Ruggjuczio amerikonai nori įvesti Pilipinuose civilizską valdžią.

Maniloje amerikonai nutarė iszkilmingai apvaikszioti pagarsinimą dovanojimo kalczių tiems, kurie atiduos amerikonams savo ginklus. Pilipiniečiai vienok toje iszkilmėje nedalyvavo.

Porto Rico salos gyventojai szventė sukaktuves atradimotos salos, vienok miestai buvo papuoszti ispanizskoms vėlavoms o ne amerikonizskoms. Tuomi gyventojai parodė, kad amerikonizskos laisvės ir globos nemyli.

Teip-gi amerikonai įvedė savo pinigus ant tos salos, dėlko viskas pabrango ant 66%. Gyventojai isz tokios atmainos labai nekantanti.

Pietinė Aprika. Gen. Roberts praneszė linksną žinią Anglijai, kad buk pasidavęs burų gen. Prinsloo su 5000 burų, tas vienok pasirodė melagyste ir isz 5000 pasidarė tik 1000. Gen. Prinsloo tapė apstoras kalnynuose 9 myles nuo Bethlehem, Oranijoi, ir negalint prasiszalinti, pasidavė. Toliaus vėl tapė praneszta, kad Harrismith distrikte, Oranijoi, pasidavė 1200 burų su virszininkais Rouse, Fontenal ir 3 mažesniais, bet gen. Oliver su 5 kanuolėms ir nežinomu skaitliu burų persimuszęs per ang-

lų eiles ir ištrukęs. Pas Krugersdorp burai išždė gelžkelį, kur susidaužė trukis su maistu ir kulkomis; 13 anglų užmuszta tapė o 39 sužeisti. Teip-gi burai išmetė trukį iš rėlių pas Kroonstad, kuriame važiuo Amerikos pasiuntinys, kur 3 anglus užmuszė ir 3 sužeidė o 40 su lordu Lennox sugavo. Amerikos pasiuntiniui pareikalavus kad sugautuosius paleistu, burai išpildė jo reikalavimą. Transvaaliuje burai esą pasirengę į muszį pas Machadadorp. Gen. De Wet anglai esą apsupę pes Reizberg. Pas Rustenburg burai buvo apsupę gen. Paden-Powell, ir tik greita pagelba gen. Hamilton jį išliuosavo. Burai vienok atėmė 324 vežimus au maistu ir sužeidė patį gen. Paden-Powell. Pretorijoi burams pasielgus prieszais anglus, tuli tapę isztrempti net ant 25 metų. — Karė pietinėje Aprikoje Anglijai kasztavusi \$400 milijonų su nužudymu 81,045 kareivių. Pretorijoi anglai suradę dokumentus, kuriuose tuli anglai skatinę burus nepasiduoti kolei dar, ir kad Anglija bus priversta sugražinti abiem respublikom senąją patvaldystę.

Rytinė Azija. Pagarsinus Kinų virszininkams, kad pasiuntiniai Pekine gyvi yra, vieszpatystės pareikalavo susineszimo statei su jeis ir jų paleidimo. Kiniečiai ant to atleido seną slaptą telegramą Amerikai, kad pasiuntiniai gyvi esą bet pavojuje ir tik greita pagelba gal juos išgelbėti. Savo pasiuntiniams visose vieszpatystėse praneszė, dėl praneszimo valdžioms, kad pasiuntiniai lydimi į Tientsin, bet apie jų atvykimą nieko negirdėti iki sziol. Valdžios toliaus netikėdamos Kinų žadinimams iszsiuntė savo pajiegas ant Pekino skaitliuje apie 30,000 su 170 kanuolių, o antra tiek seka pirmiems paskui. Pe-

kiną pasiekti nutarta ant 12 Rugsjuczio, bet ar tame laike pasieks, nieks negalispėti. Kiniečiai gerai žinojo, kad europiečiai trauks ant Pekino ir dėlto ant kelio isz kalno jau statė visokias periszkadadas. 20 mylių augszčiaus Tientsin Peiho upėje nuskandino daug valczių su akmenais, kad negalėtu praplaukti jokis garlavis, toliaus prakasę pylymus ir paleidę upę Peiho į abudu szonus paskandydami visą apregę tarp Tientsin ir Pekino. Per 8 mylias sziaurėn nuo Tientsin esą 35,000 kiniezių, kad paminti ateinanczius europiecius ir pirmieji sumuszti jau tapę nužudydami 1200 kareivių pas Peitsang. Kitas pulkas kiniezių buk pasirengęs perkirsti liniją susineszimo europėjiszkos kariaunos su pamariu. Kinų ciesa pasiuotęs kariauną atimti isz europiezių rankų miestą Tientsin ir Takų, ir tapę iszsiusta isz pietinių provincijų daugelis kariaunos. — Apie Niutschwang kiniečiai sumuszę maskolius. Urėdninkai iszleidę apgarsinimus, kad gyventojai ardytu maskolių vedamą gelžkelį ir kitas visas jų įrėdnes. Tukstancziai raitų kiniezių pildą tuos paliepiamus. Toliaus mažus pulkelius maskolių kiniečiai yra apgalėję ir nužudę. Nuo Niutschwang iki Port Arthur maskoliai turėję pasitraukti nuo visos gelžkelio linijos. Mandziurijos gubernatorius iszleidęs apgarsinimą į gyventojus, kad nugalabyti visus krikszczionis, kaipo priezastį dabartinės karės.

Visos vieszpatystės užgynė savo pabirkantams pardavimą jeib kokių ginklų kinieziams. Hamburge tapė pagautas laivas „Pampa“ su Kruppo kanuolėms, kuris buvo paskirtas plaukti į Kinus. Vokietijos ciesa palydėdams kareivius į Kinus laikydams prakalbą, liepė neimti kiniezių į nelaisvę, bet nužudyti be pasigailė

jimo, kad kiniečiai per ilgus laikus atmytų baisumą vokiszkių ginklų. Tokią ciesa kalbą iszpeikė netik kitų szalių laikraszcziai, bet ir paczios Vokietijos.

Vienas vokiszkas apicieras su 300 sužeistų kareivių tapo nugabentas į Japoniją, kur papasakojo, kad kiniečiai pagautus ir sužeistus europiecius nužudanti, o tą patį daranti ir europiečiai su kinieciais. Europos laikraszczijų korespondentai pranesza, buk iki sziol Kinuose nuo gyventojų ir kariaunos tapę nužudyta iki 15,000 krikszczionių. Szeip ar teip bus, vienok szimtai tukstanczių žmonių savo gyvaszczius prikisz dėl bereikalo.

Prancuzija. Su nužudymu Italijos karaliaus, anarchistai pasiėmė savo darbą varyti tolyn. 2 dieną Rugsjuczio Francois Salson, prancuzas, norėjo nuszausti Persijos karalių Paryžiuje, kada tasai važiuo lankyti parodą. Persiverzė Salsonas per sargybą ir užsilipo ant vežimo pastovos, bet revolveris neszovė dėlei per didelio nupėlavimo gaidžio, ir tokiu budu iszliko nuo giltinės karalius. Szale sėdintis karaliaus daktaras iszmuszė Salsonui isz rankų revolverį ir tasai nukrito į vežimą po kojų. Salsonas prisipažino, kad butu pasisekę Persijos karalių nužudyti, tai paskui isz eilės butu imtas Maskolijos caras. Teip iszsitareš ir Bressi. Nežine ant kiek teisinga toji paskala, buk Paryžiaus policija susekusi suokalbį ir ant Prancuzijos prezidento.

Anglijos laikraszcziai pranesza, buk Belgrade, Serbijoi, tapo szauta važiuojant į karalių Aleksandrą. Isz Italijos atsitikimo, dabar policija visur atras anarchistų ir suokalbių, kad pasirodyti nemieganczia. Vokietijoi tapo suaresztavota daug žmonių, kaipo anarchistų bei vienas italiszkas

profesorius, kuris Vokietijos policijai pasirodė teipgi prie anarchistų priguljis. Vokietija yra pasirengusi net suszaukti kitą anti-anarchistiszką konferenciją. Mat ją baimė ima iszsitarus vienam italui Elberfelde, kad Italijos karaliui žuvus, ateinantis metas yra ciesoriui paskirtas. Po tokiam iszsitirimui italas tapo suaresztuotas.

Dalis darbu.

Winnipeg, Man. (Kanadoi). Ant visos linijos gelžkelio Canadian Pacific nuo Superior ežero iki tykojo didjurio sustraikavo kalviai, maszinistai, katilioriai ir visi kiti mechaniszki darbininkai dėlei sulaužymo satarimo su unija.

Huntingdon, W. Va. Davis'o kasyklose tapo pakeltos dėl 100 kalnakasių algos ant 10%.

Cincinnati, Ohio. Prezidentas Amalgamated Association of Iron & Steel Workers apgarsino straiką formų taisytojų, kurie reikalauja pakėlimo algos 50 ct. ant tonos.

Reading, Pa. Nodle & Horst fabriko darbininkams tapo pakeltos algos nuo 10 iki 15 ct. ant dienos. Darbininkų yra 400.

Lebanon, Pa. Vietinėse geležies liejinyziose American Iron & W. Mfg. Co. sustraikavo per 1200 darbininkų dėlei numazinimo algos formų taisytojams nuo \$4 ant \$3 už toną.

Cumberland, Md. Georges Creek distrikto kasyklose straikas iszeis ant nenaudos kalnakasių, kadangi tuli neturėdami ką valgyti nuėjo dirbti už algą, kokią kompanija pasiulė.

Vancouver, B. C. Ant ipuolimo Fraser upės į tykų didmarį sustraikavo žvejai, reikalaudami pakėlimo algų, ką nenorint darbdaviams iszpildyti, darbininkai supus-

tyjo apie 50 tinklų. Darbdaviai pamatę, kad gal jiems daugiaus iszkados padaryti, susitaikė su darbininkais.

Scranton, Pa. Straikas siaurinėje dalyje pasibaigė ir straikieriai sugrįžo prie darbo ant senųjų algų.

Plymouth, Pa. Vietinėse kasyklose Liepos mėnesį iszdirbo: L. & W.-B. Coal Co. No. 11, 14 dienų, ir 6½ valandos; No. 15, 16 d., 6 valandas; No. 16, 14 d. 1 val. Parrish 19 d., 5 val.; Buttonwood, 21 d., 3 val.; Woodward, 22 d.; Avondale 19 d.; D.&H. No. 2, 10 d., 2½ val.; No. 3, 12 d., 2½ val.; No. 5, 17 d.; No. 6, 14 d. ir 5 valandas.

Nanticoke, Pa. Kasyklose No. 2 ir 5 sustraikavo važnyzios (drivers) dėlei pagalginimo darbo be algos.

Chicago, Ill. Ant Division gatvės per upę Chicago ir ant 95 gatvės ant upės Calumet taps statomi nauji tiltai už \$140,000.

Duquesne, Pa. Carnegie geležies liejinyzios tapo uzdarytos ant nepaskirto laiko dėl stokos užpraszymų.

Pittsburg, Pa. Carlin Locomotive Works Co. pradėjo dirbti ir 200 darbininkų gavo darbą.

Crooked Creek, Pa. Rochester'io ir Pittsburgo kapitalistai nupirko 2233 akrus žemės su anglių guoliais už \$70,000 ir parengs czion naujas kasyklas.

Nuo 1881 iki 1886 metų Suv. Valstijose buvo 3,902 straikai, 22,304 pabriuose su dalyvavimu 1,332,203 darbininkų. Isz tų straikų 47 nuoszimcziai iszlaimėjo straikus pilnai; 14 nuoszimcziai tik isz dalies iszlaimėjo o 38 nuoszimcziai praloszė. 42 nuoszimcziai straikų buvo dėl pakėlimo algos; 20 nuoszimcziai dėl nutrumpinimo darbo laiko ir 8 nuoszimcziai dėl numazinimo algos. Kompanijos per tuos straikus nužudė \$30,701,553, o

darbininkai algose \$51,814,732. Nuo 1887 iki 1894 metų buvo 14,389 straikai, isz kurių 45 nuoszimcziai iszlaimėjo, 11 nuoszimcziai isz dalies laimėjo, o 44 nuoszimcziai praloszė. Kompanijos nužudė \$82,589,786 o darbininkai algose \$163,807,957 arba kiekvienas straikieris po \$3,77 ant metų.

Isz Amerikos.

Geripagelbninkai.

Nuo 1 Liepos 1899 iki 1 Liepos 1900 m. tapo suaresztavota Suv. Valst. 650 netikrų pinigų dirbėjų ir atimta jiems \$55,000. Daugiausiai pinigų dirbėjų sugauta Missouri valstijai, net 78; Pensylvanijoje 63; New York 52; Indiana 51; Texas 40. Kitose valstijose buvo mažiaus jų sugauta. Isz suaresztavotų 454 buvo amerikonai, 30 italų, 20 vokiėzių ir 13 airių. Po vieną ir keletą buvo isz visų Europo viespatyszių ir net Azijos. Pinigų padirbtų rado tik \$55,000; \$33,000 popierinių ir \$22,000 aukšinių ir sidabrinų. — O kiek tų pagelbninkų neužtėmyta ir kiek milijonų pinigų tapė paskleista tarp žmonių, tai nieks nežino. Tik vienas Ruello Philadelphiai iszleido \$200,000 netikrų pinigų.

Žydai

maisztininkai.

Laivas „Montfort“ isz Liverpoolio plaukė į Montreal, kur tarp 1000 keleivių buvo 100 žydų isz Maskolijos. Žydams buvo paskirtas maistas „koszer“, kuris iszsiibaigė ir žydams tapė duodamas maistas kaip ir visiems keleiviams. Žydai atsisakė valgyti „tref“ ir pareikalavo „koszer“ su peileis užpuldami virėjus, maisto iszdavėją ir patį kapitoną, kuris but ir gyvastį prikiszęs, jeigu ne jurininkai butu iszgelbėję. Kada priplaukė miestelį St. Johns, laivas sustojo ir kapitonas nusiuntė nupirkti 100 baczkuczių silkių, toną

bulvių ir toną juodos duonos žydeliams, kurie paskui nusiiramino.

Laukinis žmogus.

Montclair, N. J. policija perjieszkojo visą girią apielinkeje jieszkodama laukinio žmogaus, kuris gandina vietinius gyventojus. Rado apgrauztų kaulų gyvuolių ir paukszčių bei ugnavietes, bet laukinio žmogaus nerado, nors perkrėtė visą girią. Laukinis žmogus esąs 7 pėdų didumo, ir turi ilgus plaukus bei barzdą. Valdžia paskyrė net atlyginimą už jo pagavimą.

Didelė musztynė.

Prie vedimo gelzkelio Mexican Central, kompanija parsigabeno murinų nuo salos Jamaica ir Bahama, kurie nesutiko su vietiniais darbininkais meksikonais. Galiausiai užsidegė musztynė, kurioje galą gavo 4 murinai ir du kareiviai, kurie buvo pargabenti iszlaiškymui tvarkos, o 22 murinai sužeisti tapo.

Vaikas atgijo.

Herkimer, N. Y. 1 Ruggjuczio numirė Alstino vaikas ir daktaras paraszė paliudijimą. Kada graborius pradėjo darbą prie balsamavojimo kuno, numirėlis atidarė akis ir atgijo. Daktarai pripažino, kad vaikas yra sveikas ir gyvęs.

Geras liudinykas.

Norfolk, Va. policija pagavo W. Jenkins'ą, kuris buvo užszovęs vieną muriną isz revolverio. Nuvedus kaltininką priesz sudžią, policijantas iszsiėmęs revolverį ir atkreipęs ant sudzios rodė, kaip Jenkinsas szovė. Sudžia policijanto užklausė, bene užprovytas revolveris, ir policijantas norėdams parodyti, kad ne, patraukė gaiduką, ir kulka pralėkė sudžiai pro ausį.

Geros laizybos.

Connelville, Pa. M. Bonning, žinomas kaip didelis žalių kiauszių gėrikas vakari-

nėje Pensylvanijai, susiginczyjo isz \$100, kad laike 8 minutų iszgers 24 kiauszinius. Bonning tuomi laimėjo \$100, nes paskirtą skaitlių kiauszių iszgėrė 6 minutų laike ir nieko jam nekenkė.

Meilės tragedija.

Poplar Bluff, Mo. 17 metų duktė M. Hendrichs ismylejo į P. Varner, ir tėvui nedaleidziant juodviem apsivesti, jauniejie sutarė pabėgti. Kada juodu tą padarė, tėvas pasileido vytis; juodu pribėgę upę isėdo į laivuką ir tarėsi isztrukę isz tėvo rankų. Viduryje upės laivukas apsivertė ir, tėvui bežiurint nuo kranto, ismylejusieje prigėrė.

Nelaimės.

Isz Ocean City, N. J. nuėjo 4 merginos į jures maudytis ir visos, pakilus vandeniui, prigėrė.

Springfield, Ill. laike mustro ekspliodavojo kanuolė ir sunkiai sužeidė 10 kareivių.

Toledo, Ohio, koku ten budu užsidegė strytkaris ir žmonės verždamiesi laukan, 10 sužeidė.

Dayton, Ohio susimuszė du strytkariai ant linijos Dayton & Xenia, kur 12 keleivių tapo užmuszta. Nelaimė tikosi dėl sukeitimo ženklų.

Baltimore, Md. ekspliodavojo darbininkiszkas garlaivis „Templer“, kur du žmonės užmuszti tapo ir keletas sužeistų.

Cumberland, Md. susimuszė du keleivių trukiai ant Baltimore & Ohio linijos, kur 5 žmonės sužeisti tapo.

Kingston, N. Y. ant West Shore linijos prie užsisukimo iszlėkė greittrukis isz rėlių ir palaimingu budu tik du tarnai tapė sužeisti.

Scranton, Pa. kelnorėje Merchants & Mechanics Bank praturkus dudoms prisirinko gazų ir netikėtai pusiau septintą valandą vakare nuėjęs sargas uždegė. Du plytų namai tapė sugriauti ir 22 žmonės sužeisti.

U g n y s .

Ashland, Wis. siautė baisi ugnis atsiradusi lentų pjovynioje Barker & Steward ir grėšė pavojus miestui varant ugnį didžiam vėjui. Kad ugnis neįsigriebtu į miestą, sudegino 4000 svarų dinamito izsgriovimui aplinkui esančių namų, per kuriuos butu galėjusi prisigriebti prie miesto ugnis. 4 žmonės smertį rado liepsnoje. Iszkados pasidarė ant milijono dolerių.

Miestelis Convoy, Ohio esant smarkiam vėjui visas izsdegė.

Fairfield, Md. sudegė pabrikas, „Baltimore Chrome Co.“, kur izskados pasidarė ant \$60,000.

Californijoi, apie kalnus Sierra Madra dideliais plotais dega girios. Daugelis žmonių dirba prie sulaikymo ugnies.

Niekam nevergauju!

Asz giedu — tarp verguczių valnas,
Pagyro negodi szirdis;
Brangiausias man už giesmes pelnas
Yr' mielas oro gaivestis.
Nesiekiu asz į augsztus rumus,
Nesunkin' man peties manta:
Kaip pauksztis lindau sav po krumus
Manasis turtas — yr' daina.

*

Kiti galincziams laizo kojas,
Kad szviesią dalį nor' įgyt;
Kaip kirmins kits purvuos voliojas,
Kad ims valdzia vietas daljt.
Kada vergavimu žemucju
Jie augsztus pelno urėdus,
Asz užsisukęs sav dainuoju:
Giesmė — urėdas man puikus!

*

Tegul didžiunai auksą žarsto,
Už jį sav perka vainikus;
O man saulutė auksą barsto,
Mėnulis saldina sapnus.
Kad smertis artjisis tikėta,
Greicziaus szarvot n'atbėgs arvai,
Nės asz kalu sav pats monetą:
Liuesa giesmė — tai turts mansai.

*

Norei jaunimuose dainuoju,
Priesz sostus žaisti asz bjaurius;
Po girę linksmas sav klampuojų,
Į puikų rumą lįst droviuos.
Kad kitas kopa laimės trepais
Per audrą, puolį ir purvus,
Asz sav gėriusi rožės lapais:
Liuesa giesmė — man turts meilus.

*

O, bukie mano tu skaiscizioji!
Prie tavęs verziasi szirdis!
Bet... tu man laisvę izsvilioji
Ir ją varžai... užgesk, krutis!
Kaip szėtrą nekeicziau ant rumo, —
Ant meilės laisvę nemainau,
Ir giedu, pilns ramaus tvirtumo;
Už tai daina dar liekti sav!
Isz G. Herwegh'o *J. Maczys.*

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Coaldale, Pa. Nors nebuvo ant laisvamanių seimo, vienok mylėdams laisvę ir teisybę negaliu izstyleti. Kun. Žebriš per 29 num. „Vilties“ (Mes to numerio negavome. Red.) baira laisvamanius kiek įstengdamas ir net faktais nurodo, kad norint priesz ką protestuoti, tai pirma visados reikia pasi klausti kunigo, ir, lietuviams laisvamaniams kun. Ž. atima net lietuvisztę. Teip vienok nėra ir skleidimas tokios nuomonės parodo tik tai siaurprotumą. Pagal kun. Ž. teorija lietuviams gali buti tik tai katalikas, ir tai dar karsztas katalikas. Man-gi rodosi kad lietuvių gali buti laisvamanis, socialistas, liuterionas ir tt. ir abelnai tas, kurs dirba dėl lietuvisztės. Jeigu pagal kun. Ž. katalikystė užstotų lietuvisztę, tai lietuviams turėtumėm vadinti visus katalikus be skirtumo. Vienok teip nėra. Lietuviai yra katalikais jau 500 metų, bet lietuvisztė iz katalikystės neturėjo mažiausios naudos, net izskadą apturėjo, nes žmonės nuo katalikystės vadovų buvo vercziami į lenkus daugiausiai, kas dar ir sziandien yra daroma. Katalikais, bet jau ne lietuviams, galime buti persiragožiavę prie bile kokios tautos. Isz katalikystės turi naudą kunigai, bet ne lietuvisztė; pas kunigus lietuvisztę užstoja poteriai ir pinigai, o pas laisvamanius darbas, aukos ir pasiszventimas. Jug ir dabartinis lietuvių krutumas yra kilęs ne iz katalikystės, bet valnamanybos, valnos dvasės vyrų ne-

nuilstanczio darbo. Baugu kun. Ž. kad S. L. V. pasiėmė už mierį sulyginti kunigus su žmonėmis, kad ir jie eitu ginti savo szalį kaipo kareiviai, mokėtu mokeszczius. Jeigu kunigas uždirba per valandą kelis deszimtis dolerių, apart mokamos mėnesinės algos, tai kodėl jis negal užsimokėti drangiszku mokeszcziu kaip vargszas darbininkas, kuris ant mėnesio uždirba kartais tik \$15 iki 25, o retai kuris \$50—60? Kas daugiaus turi įėjimo, tas turėtu ir didesnius mokeszczius mokėti. Dabargitas yra atbulai. Szeip ar teip, vienok jau negrįszs senovės laikai, kur žmonės nieko nepradėdavo be kunigų. Sziandien jau daugelis izzmano, kad gali bent ką veikti ir be kunigo pagalbos. Kiekvienas apszviestesis žmogus suprant, kad lietuviu galima buti ir neesant kataliku. Isz visko matyt, kad pas kun. Ž. katalikystė viską užstoja, vienok mums katalikystės vienos neuztenka ir rodosi nereiktu maiszyti tikėjimo su tautyste, kur nėra tas reikalingu dėl politiszku siekių?

K. Rutkauckas.

Newark, N. J. Musų mieste szitą metą lietuviams žymiai pasidaugino; privažiavo iz Lietuvos kaipo ir iz kitų miestų jieszkodami uzdarbių. Isz Lietuvos atvyko ir keletas merginų. Po 4 Liepos susimažino nekiek darbai, vienok ir vėl keta pradėti dirbti pabrikai, tai ir vėl pasigerins laikai.

Lietuvių czionai yra iz visų trijų gubernijų: Kauno, Suvalkų ir Vilniaus. Lietuviszkų prekėjų yra Newarke 12; du pardavinėja valgomus daiktus, vienas parduoda avalinę ir skrybėles, vienas siuvėjas, du pieną pardavoja, vienas turi spaustuve ir dirba visokius mažus darbus, ir 5 lietuviszkos karcziamos. Yra

keletas pirklių lietuvių-liuterionų, bet pas juos katalikai visai neužeina ir jie save prisiskaito prie vokieczių. Lietuviai savo pirklus menkai szelpia apart karcziamų; dauguma viską perka pas zyodus. Karcziamų toks buvis: viena žusta, kita dygsta. Karcziamas tankiausiai uždeda lietuviams atvykę iz kitų miestų ir czion prakisza savo suczėdytus centus. Karcziamą czion nesunku įgyti, nes yra apie 20 aludarių, kurios ne viena tai kita izszerka laisnius ir duoda alų, kol karcziamnykas izsbaičia pinigus. Iszbaigus tokį izszvaro, bet tankiausiai toki patys izsbėga, ir jo vietoj atsiranda nauji kandidatai vėl su pinigais. Karcziamas pas mus pradėjo platinti Elizabeth'o lietuviams, vienok 3 tokios karcziamos jau subankrutijo, o dvi dar gyvuoja su „Dievo padėjimu“ kaip jų savininkai kad sako. Pas lietuviszku karcziamnykus lietuviszko laikraszczio nerasi nėi jokio.

Newark'ą galima priskaityti prie pirmojo girtuoklių miesto. Girtybė zydi czion visam pilnume ir tarp lietuvių; geria, muszasi ir paskui provojasi, tankiausiai skundikai ir apskustiejie užsimokėdami kasztus, ant ko visados turi pinigų, bet užmink tokiems kad paaukautu penktuką ant kankintinių, tai gausi szliupinių kiek tilps. Isz girtuoklystės užgiama net galvazudystos ir patzudystos. Lenkai Kalka'i girti susivaidijo tėvas su sunu; sunus nužudė tėvą ir paskui pats save. *Tautietis.*

Brooklyn, N. Y. Brooklynie lietuvių yra labai daug, bet iz kurios pusės nepažiūrėsi, visur užgulę tamsybės debesiai, kad net szirdį skauda. Atėjus vasaros laikui darbininkų vadovai tarsis užmigo ir neveda jokios agitacijos.

Liepos 22 dieną mūsų kunigelis išbarė socialistų platformą (Ar ne S. L. V.? Red.). Sako, socialistai geri yra, tik tai jų vadovai netikę ir nieko gera nemokina. Tik pinigų lupa ir iš darbininkų truso minta. Ir kaip? Socialistai turi savo vadovams išpirkti tikieta kad atvažiuotu iš kito miesto jų pamokinti. Sztai už ką ir užpyko! Jeigu socialistų vadovai dirbtu už pinigus, kaip kad kunigai parduodami dangų, tai jie nesikreiptu prie darbininkų bet prie kapitalistų, kur gautu tikrai daugiau pinigų negu tikietas kasztuoja. Toksai užmetimas nei krislo neturi teisybės. Darbininkų arba socialistų vadovai dirba iš persitikrinimo, o ne už pinigus, ir dėl pagerinimo savo buvo kaip ir visos darbininkų luomos. Rodosi ir kunigelis minta ne iš ko kito, kaip tik iš tų pačių darbininkų, ir pagal šventą teisybę pyvalytu rupintis apie jų gerovę, ir vietoje to dar stengiasi darbininkus sutrukdyti nuo visokio pagerinimo savo buvo; protiszko, luomiszko ir tautiszko.

Nežiurint ant to trukdymo, Brooklyno lietuviai visgi krupta, pradeda vis daugiau rupintis apie savo reikalus, bunda iš senovybės nežinės miego, svarsto viską, kas atsitinka gyvenime. Lietuviai czion ne žemiaus stovėtu už kitų miestų lietuvių, vienok kaip visur, teip ir czion yra stoka susipratimo ir vienybės.

Szarka.

Windber, Pa. Man czion atkeliavus labai įstabu pasidarė. Mat iš tokio miesto kaip Baltimorė, atvykus į tokį menką miestelį kaip Windber, tai labai yra nyku. Taciaus czia pabuvęs porą dienų susipažinau su keletu lietuvių ir užklausus jų apie lietuvių jie nieko nežinojo. Lietuvų

czion bus į 100, bet apie lietuviską tautą supratimo nei vienas nuturi. Lietuviszkus laikraszczius mažai kas te skaito, ir tai tik „Saulę“. Jiems „Vienybė“ ir „Lietuva“ tai yra nekatalikiszki, nes netalpina evangelijų.

Uždariai czion pusėtini: uždriba į dvi sanvaites nuo \$20 iki \$50, ir pusėtinai alų geria. Pas kiekvieną stubą tuszczių baczkuczių yra kugiai. Iszmokesties dienoje alinykai alų veža gatvėms ir žmonės į kelias minutes isztusztino jų vežimus. Czion žmonės gyvena kaip kad Lietuvoje kumecziai dvaruose. Pavieniai didelį vargą turi kęsti, nes gaspadinės labai apsitaukavę ir turi prisiemę burdingierių kita po tuziną net. Reikia ir neszvarumą kęsti, nes nėra kur pasidėti, ir tai dar gerai daro, kad priima nors į pastogę.

Czion stubos ir viskas priguli kompanijai ir dėlto randa labai augsztos, o stubos visai niekiszkos. Nors czion pusėtinai uždriba, bet kaip viskas kompanijos rankose, tai su darbininku ką nori tai daro. Kad ir nieko neimi iš kompanicznos krautuvės, tai atlaiko kelis dolerius ir negali nieko padaryt, nes kompanijos sudzia (skvajeris) darbininką visados iszranda kaltu.

Ketvirtą Liepos besilinksmindami slovakai ant pikniko užszovė tris savo tautiecius. Tai dar nedaug galvų krito ant tokios didelės szventės. Per velykas italijonai papjovė net penkis; tris szvedus, vieną vokietį ir vieną airį. Dabar slovakų ir italijonų nepriima prie darbo o ir senus darbininkus pradeda atstatyt nuo darbo. Sykiu negali atstatyt visų, nes czion beveik vieni slovakai su italijonais.

Anglių kasyklų czion yra asztuonerios ir darbą galima gauti iš kitur atvykusiam, nes pavaro slovakus su italais, ir

darbas nėra sunkus, tik tiek negerai, kad labai žemos vėnys. Išz kietųjų anglių, o ypacz išz virszutinių pabrių atvykusiam labai sunku keturpėcziam vaikszczioti.

Czion yra viena lietuviszka krautuvė valgomų daiktų, bet lietuviai pas savo tautietį nei na pirkti, greicziaus jie eina pas žydą.

Czion yra katalikiszka bažnycia, vienok padovanota airiams, o kunigas yra slavakas. Visi katalikai ejna į tą bažnycia neiszskiriant ir lietuvių. Kunigėliui czion labai derlinga dirva, nes žmogelis atiduotu kunigui ir paskutinius marszkinus ant Dievo garbės, jeigu kunigas to reikalau. Kas nedėdienis daro bažnyczoje kolekta ir centų liepia nemesti į skauradą, nes mesės atgal į akis. Sako „Ruc po dolarku“; o žmonės ir meta po dolerį sakydami, kad tai eina Dievui ant garbės, ir nesupranta, kad toji garbė dings ta kunigo bedugniniame kieszeniuje. Kunigas ilgai neužsilaiko, gal vyskupas maino tankiai dėlto, kad netaptu milijonierium o kitas nieko neturetu. Komiteto parapijos jokio nėra ir kaip kunigas nori, teip daro. Po grincias drovisi kalėdoti, tai pasidaręs bažnyczios potografijas neszioja ir po dolerį parduoda.

16 d. Liepos buvo lietuviszkos vestuvės kur jaunavėdziai nei kiek nemokėjo lenkiszka kalbėti o ir nei skaityti net lietuviszka, slovakų kun. negalėjo duoti szliubo. Tad turėjo jieszkoti tokį lietuvį, kuris galėjo skaityti lietuviszka ir taisyklai lietuvis perskaitė jaunavėdziams pasižadėjimus iš knygos, nes lietuviszka kunigas negalėjo isztarti žodžių. Tai gi ir be kunigo galima vienas kitam duoti szliubą ir už ką kunigui dar mokėti \$10? Girdėjau vieną kunigą per pamokslą sakant apie krikstą, kur reikale vaikus krikstytį gali

bile žmogus ir krikstas yra geras. O szliubas ano lietuviu duotas, man rodosi bus lygiai geras, kaip ir kunigo kad. Bunnant man dar Baltimorėje lietuviszka kunigas kartą sakė, kad jis negalįs krikstytį vaikų Gedemino, Vytauto, Mindaugo ir kitais tautiszkais vardais nes tų vardų nesziotojai nėra jokiais szventaisiais buvę. Bet kas gali žinoti ar tie yra szventi, kurių mes vardus nesziotam? O jeigu ir yra jie szventi, tai mus nepadarys szventais už jų vardų nesziotimą; mes tik su gerais darbais galime pakliuti į dangų o ne su vardu. Kad vardą nesziotim ir paties szv. Petro arba Vytauto, ar kitokio, tai be gerų darbų vis nieko gero nelaimėsime. Laikas ir kunigams susiprasti ir svieto nejuokytį.

Vincas R.

– Lietuvų czionai yra nemažai, bet suprantanczių reikalus žmogiszkos pareigos kaip ir nėra. Visi miega po senovei. Berods jie nemiega laike iszmokesties, kol tenka pinigų; garsas jų siekia per kelis kalnus. Laikraszczių neskaity jokių, o kad kokį pamato laikrasztį skaitant, tai traukydami per dantis vadina ponu arba statei kunigu. Girdi, kas per auda iš tų laikraszczių. Broliukai klystate! *A.J.N.*

New Britain, Conn. Niekur gal nėra teip tamsių lietuvių kaip czionai. Czion yra vienas didelis pabrika, kuriam dirba daugelis lietuvių ir lenkų, kurie už savo sunkų darbą moka kas mėnesis po \$5,00 užveizėtojui, kuris pristato tada savo padoną neva prie geresnio darabo, kur ant sanvaitės gali uždribti \$10,00 ir dirba nuo stukio. Kuris nori gauti pelningesnį darbą, toks turi kelti mokestį arba kyszibosui. O pelningesnių darbų visiems negal isztekti. Jų niekas daugiau darbus neperka

kaip tik tai lietuviai ir lenkai, ir išpaikind bosus. Jokių laikraszczių toki žmonės ne skaito ir apie darbininkų reikalus nieko nežino. Ir visas darbas maukt alų su degtine, kelt ermyderius ir musztis, ir paskui lakopuose sėdėti vėl gerai užsimokant.

Nesenei czion susitvėrė T. M. D. kuopa; tamsunai neįmano kaip sanarius išjuokti. Geriausiai, sako, pragerti ta 60 ct. negu duoti ant knygų išleidimo. Net baugu ir pamislyti apie tą tamsybę mūsų brolių.

Skaitytojas.

Elizabeth, N. J. Paguodoti viengencziai, Elizabeth'iečiai! matote sziadien, kad mūsų žmones laiko už gyvuolius (turbūt ne be priezasties? Red.) Keturiuos sanvaitės atgal nugalabino vieną lenką ir turbūt pririšę akmenį upėn paleido, nes iki sziai dienai jo dar nesurado. 20 Liepos vėl vieną gerai pažymėjo, kada tasai turės ženklą iki myrio. Policija mūsų neužstoja, bet greičiausiai dar į lakopą nuveda, kur reik užsimokėti po kelis dolerius. (Gerų žmonių į lakopus neveda. Tegul mūsų broliai žmoniskai ir doriai pasielgia, tai visi pagirs juos. Red.) Angliszki laikraszcziai su panieka apie mus apraszo. Dėlto mūsų pareiga yra visiems risztis į politiszką pagelbos kliubą, isz kurio turėsime dvejopą naudą; viena ateinancziuose rinkimuose pasirodysim demokratams, kuomi esame, antra, turėsime pagelbą ligoje teip kaip draugystėje. Susirizsus mums į politiszką kliubą pamatys politikieriai, kad mes jiems atsimekėsime už padarytas mums skriaudas ir nustos mus persekioję, bijosis mūsų. (Policijantai girtų nesibijo. Red.) Jeigu visi lietuviai susivienytu, galėtumėm turėti į 600 balsų ir tas daug svertu vienoje ar kitoje puseje. Dėlto ateikite panedėlyje, vakare, 13 d. Rug-

pjuczio, į bažnytinę salę ir prisiraszykite. Įstojimas tik 25ct. *Komitetas.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Cambridgeport, Mass. Nedėlioje 29 d. Liepos laikė T. M. D. kuopa susirinkimą po num. 318 W. Broadway South Boston, Mass. ant kurio pirmiausiai buvo szaukiama (atlikę nuo praeito susirinkimo) draugai užmokėti metinę arba pusmetinę. Paskui tapo iszrinkta nauja vyriausybė. Pirmsėdžiu tas pats J. Jeruszevicia, kasierium — M. Oszkinis, rasztininku — J. Raulynaitis.

Nutarimai, buvo szie:

1) Kad knygutės iszleistos T. M. D. kasztais butu dalinamos tik iki ateinanczių naujų metų naujiems sanariams, o po naujų metų, kad butu tik tos dalinamos, kurias iszleis po isiraszymo naujo draugo.

2) Kad centraliszkas komitetas paskirtu laiką, kada prasideda ir kada pasibaigia rinkimai centraliszko komiteto.

Ir ant galo tapo pakeltas klausimas kas link tų kuopos pinigų \$30 su centais (pelnas nuo paskutinio baliaus), apie kuriuos kelis kartus buvo raszzyta net laikraszcziuose ir dėl kurių paskui kilo net vaidai arba geriausiai sakant asabiszkumai, dėl kurių nupuolė mūsų kuopos dvasė ir likom vos kone 5-ta dalis draugų, o 4 dalyturbūt pasibaidę atsitraukė ir teip, kad isz 50 draugų užsimokėjom tik 12, ir tai mokėjome per du susirinkimus. Gailu ir net pikta! Jeigu jau mes biskį ir apsiszvietę budami, o ypatingai komitetas, kaip kuopos vadovai negalime sutikt (pirmsėdis ir kasierius), tai ką mes galime norėti nuo savo tamsesnių brolių, kurie nesupranta padėjimo savo tėvynės ir brolių po maskoliaus jungu vargstanczių? Atsimin-

kim broliai ir apmislykim savo tėvynės ir brolių vargus, ir kanczias kokias jie kenczia po despotiszka maskoliaus valdzia ir nors biskelį susigraudinę pasigailėkime jų, nesivaidykime ir nesilpninkime tautiszkių institucijų.

Dabar gi broliai bostoniečiai ir isz apielinkės jau nereikalaunat baugintis, kad tie \$30,00 prapuls, nes pats pirmsėdis prizadėjo ant szio praeito susirinkimo, kad tuos \$30 padės bankon ant vardo naujo kasieriaus M. Oszkinio o knygutės bus pas pirmsėdį ir ant ateinanczio susirinkimo atnesz kuopai, ir ant ko norės kuopa tegul paskirs. Užtatai gi dar kartą broliai atsiliepiu į jus, kad jau mes kaip naujas komitetas sudvadinom tuos buvusius nesutikimus ir ant to liaus stengsimės kiek galėdami iszvengti jų.

Kuopos rasz. *J. R.*

Prie Minersville, Pa. kuopos naujai prisiraszė:

904 J. Mikolavicia	-60
905 Fr. Samuolis	-60
906 J. Matusевичia	-40
Prie kuopos Ladd, Ill.	
907 M. Bendoriutė	-20
908 J. Bendoriukas I	-10
909 A. Bendoriukas II	-10
Prie kuopos Chicago, Ill.	
910 S. Kryževicia	-60
911 M. Mioldažys	-60
912 J. Paliulonis	-60
913 P. Bruczas	-60
914 J. Stirbys	-5
915 A. Sukurskis	-5
Prie kuop. S. Boston, Mass.	
916 M. J. Stalmoka	-60
917 K. Liubinas	-60
918 Agn. Jeruszeviciute	-30
919 P. Laurynaitis	-30

P a s a r g a .

Kaip zinote senosios T. M. D. kuopos, pirmiausiai buvo kvitavojama per „Vienybę“, draugystės organą, kaip nauji teip ir seni užsimokanti; bet kad isz tulų kuopų buvo tokių sanarių, mokanczių savo metinę po 10-20 ct. ir toks nuolatinis

kvitavojimas tų paczių vardų uzima per daug vietas, tai „Vienybės“ redakcija atsisakė kvitavoti senuosius ir kvitavos tik naujai prisiraszsius, ir paskutiniu laiku dėlto nekvitavojom senųjų užsimokant. Vienok nuo dabar bus pagal geidimą, kvituoti ir senieji, bet tik tie, kurie sykiu užsimokės po 60ct. Po mažiaus užsimokant nekvitavosime.

Tėv. Myl. Dr. sekretorius
M. J. Damijonaitis.

Stovis kasos

I p l a u k i m a i :

Pagal „Vienybės“ num 27 buvo kasoje \$355,37

Kuopos įmokėjo:

Gilberton, Pa.	1,05
Minersville, Pa.	2,30
New Britain, Conn.	13,90
Ladd, Ill	2,20
J. Bagdonas Seymour, Conn.	60
Gilberton'o k. damokėjo	1—
T. Kubilski, Brockton, Mass.	60
Labu	377,02

I s z m k e j i m a i :

Sukolektavimas czekio New Britain kuopos	10
N. Olszinskui už kasztus iszsiuntimo knyg. kuopom	5,35
Kaszta to money order	10
Markės ant laiszkių	16
Labu	\$5,71
Lieka kasoje	\$371,31
<i>A. Olszevskis.</i>	

Nauji iszradimai.

Daniszkas inžinierius Magrelen iszrado laivavežimą, su kuriuomi ant žemės galima važiuoti o ant vandens plaukti ir praminė jį „Automobilamphibium“. Pas miestą Kopenhagen yra dvi žemės nugaros, turinczios pločio po 150 sieknių, atskirianczios dideles užtakas, ant kurių krantų yra daugelis gyventojų, kuriems yra labai sunkus susineszimas, ilgai trunkas, žeme arba vandeni, keliaujant aplinkui. Su tuomi laivuku dabar gal ke-

liauti statei. Kur turi isz vandens ant žemės važiuoti po ratais yra padarytos isz blankų kaipo rėlės, kad neklimptu į dumblą arba smiltis. Tasai laivavežimas turi 7½ sieksnio ilgio ir 2 sieksniu pločio. Mėginimas nusidavė pasekmingai ir tokie laivavežimai dabar pasiplatins visur, nes keleiviams nereiks persėsti arba laukti keliaujant.

Californijai tapė padaryta ukiszkos maszinos, vadinamos Mammoth, su kurioms ant sytkio aria, sėja ir akėja, bei kerta ir iszkulia ir į žakus supila javus. Jos vežamos yra lokomotyvų su greitumu 3 angliszkų mylių per valandą. Ariant ant sytkio varo 16 vagų, kiekviena 10 colių pločio ir pasakui yra velkamos 4 akėczios po 6 pėdas pločio bei sėjimo maszina. Tokia maszina ant sytkio užaria, užsėja ir užakėja. Kirtimo maszina varo pradalgę nuo 26 pėdų placzią, ir nukerta bei iszkulia javus nuo 75 akrų per dieną, ir supila į žakus. Kompanijos su tokioms maszinoms su nemenuku uzdarbiu, gal parduoti javus už pusę prekės, negu ukininkas, kurs dirba teip-gi su maszina, bet arkliais vežama ir darbininkus samdo. Mažesni ukininkai visai negal vesti konkurencijos su tokioms milijonus akrų žemės turinczioms kompanijoms.

Brighton'e, Anglijai, tapo padarytas toks ponografas, kuris visoki balsą teip padidina, kad girdėti per 10 angliszkų mylių (16 kilometrų). Balsas yra didesnis už laivų kaukimus. Tokis ponografas gali grajyti visokius koncertus garsiaus, negu visa kapelija ir pasakoti tukstancziams žmonių visokias naujienas. Laivų kompanijos keta įsitaisyti tokius ponografus sargybų pavojin-

gose vietose, kad laike miglų galėtu apsisergėti laivai nuo užplaukimo ant krantų arba uolų.

Isz visur.

Hamburge, tapo suaresztavotas Amerikos pasiuntinio sekretorius už pavogimą 29,000 markių.

Paryžiuje, prisirinko tiek vagių ant parodos, kad policijos sargyba nieko negelbsti. Vienai amerikonei isz Chicago tapė pavogtas kaklaryszis už \$17,000, už kurį siulo radybų net \$500.

Hamburge, straikuoja 8000 garlaivių taisytojų. Kompanija prisibijo, kad neiszkiltu straikas tarp visų darbininkų.

Vokietijos universitetuose mokinas visokių profesijų 192 japoniečiai — vyrai ir 6 merginos.

Popiezius dalejdo mokslincziams lankyti Vatikano knygyną ir požeminį muzėjų, kuriame yra daugelis dailos iszdarbių. Iki sziol visiems mokslincziams buvo užginta lankyti knygyną ir muzėjų nuo pirmesniųjų popiežių.

Moskvoje, tapęs atidarytas moterių universitetas. Nuo ateinanczio mokslo meto galės ir moters pradėti augsztesnius mokslus.

Seniausią antsvieto gromatą turi Britiszkasis muzėjus Londone, butent nuo 3000 metų, kur apraszta Egipto gyvenimas laikuose valdymo Ramses' II.

Paryžiuje tuomi tarpu yra 10,000 automobilių (bearkliučių vežimų), vaziojanczių žmones bei visokius daiktus. Kad jie per greitai nevažinētu, nesuvažinētu kitų, tapė specialiszk-

policija pastatyta su elektra varomais dviracziais, kad reikale galėtu tokį vežimą pasivyti.

Pas Liverpool'i, Port Sunlight, broliai Lever turi didelį muilo pabrika, kur dirba 2000 darbininkų. Darbdaviai užimanė savo darbininkus parodyti Paryžiaus parodoje, kaip ir darbininkams parodyti Paryžių ir parodą. Darbdaviai už darbininkų kelionę iszleido į \$35,000. Gera reklama.

Paryžiuje atsibuvo tarptautiszkas moterių susivaziavimas, kur tapė laikyti praneszimai apie filantropiją, įstatymdavystę, auginimą vaikų, darbininkiszką klausimą ir dailą su mokslu.

Garlaivis „Deutschland“ isz New Yorko į Plymouth, Anglijai, nuplaukė per 5 dienas, 14 valandų ir 6 minutes. „Kaiser Wilhelm der Grosse“ 1897 m. perplaukė laike 5 dienų, 16 valandų ir 10 minutų tajį kelią nuo 3195 jurmylių.

Meksikoi, miestelyje Matabula, provincijai San Luis Potosi, užsidedė kasyklos ir uždarė iszėjimą dėlei 30 kalnaksčių, kurie visi sudegė.

Prancuzijai grovienė Roche maille laike 5 metų pagimdė 11 vaikų. Keturis pirmus kartus pagimdė po dvynukus o penktą kartą-gi trynukus. Visi vaikai ir auga. Ji apsivedė 17 metų ir dabar turi 22 metu.

Tarp Airijos ir Anglijos kanale susimuszė du garlaiviai Campania ir Embleton. Embleton tuoi nuskendo su 11 jurininkų ir kapitonu; 7 tapė iszgelbėti.

Pas Belfast, Airijai, teip-gi susimuszė du vietiniai garlaiviai, Dromedary ir Alligator.

Iszplaukė tuodu garlaiviai nedelioje su žmonėms pasivazinėti ant vandens ir vakare grįždami susimuszė. 5 keleiviai užmuszti tapė, 50 suzeistų ir prisibijoma ar nebus daugelis prigėrę, nes ant abiejų galavių buvo į 600 žmonių.

Puikiausis Piknikas!

Draugystė Szv. Juozapo isz Plymouth, Pa. parengia puikų pikniką, kuris atsibus 16-tą d. Ruggjuczio (August) 1900 m. ant Hanover Park. Todė-gi lietuviai ir lietuvaitės szirdingai užkvecziami ant tos dienos skaitlingai pributi, nes ten galima linksmi laiką praleisti, teipos-gi bus tenai visokios lenktynės, imtynės ir kitos galynės. To viso pamatymas kasztuos tik 5 ct. Tikietas dėl szokimo ant visos dienos 25 ct. Muzika bus kuopuikiausia.

Meilingai visus užkveczia

Komitetas.

Apvaiszciojimas ir balius!

Lewrence, Mass. Dr tē szv. Lauryno turės savo apvaiszciojimą ir balių sabatoj, 11 Ruggjuczio, svetainėje Board Broads ant Oak ulyczios. Dr tės sanariai susirinks ant 3:30 val. po pietų į salę po nr. 288 Essex st., isz kur pilnoje parodoje su baltoms pirsztinaitėms ir muzika marszuos į apvaiszciojimo salę. Įženga vyrams 25 c., moterims 15 c. Visus lietuvius ir lietuvaites, vietinius ir isz aplinkinių miestelių szirdingai kvieczia atsilankyti.

Komitetas.

LATVIU TAUTA,

KITAKART IR ŠIADIEN.

P A R A S Ė

JONAS SLIUPAS, M. D.

(Tąsa)

ir prokuroras mėgino prikalbinti darbininkes, kad imtusi už darbo. Prikalbinimas nenusisėkė. Be pasekmės taip-gi pasiliko protojerėjo maldos ir Dievu užsikeikimai, kuriais tas „šventas tėvelis“ ragino darbininkus į darbą. Galiaus direkcija siuntė darbininkes į miestą pas pristavą, kur jos gausiančios, ką reikint. Darbininkės traukė plentū į miestą, bet pas Aleksandro vartus pasivijo jas policija bei kareiviai ir neleidė į miestą. Ant plento darbininkės išstovėjo nuo 2½ iki 5½ adynos po piet; tad joms buvo pasakyta, lai eina į Aleksandro parką, ir ten jos gausenčios pašpartus bei algas. Darbininkės paklausė ir ramiai ėjo į netolymą Aleksandro parką, bet čion jos pasimatė apgautos ėsančios per beskaunią policiją. Parko vartus „valdzia“ uždarė, taip kad laukan nebuvo galima gautiesi. Darbininkės buvo pradėjusios atidavinėti algos knygutes kvartalo užžiurėtojų Koško, net negaudamos nuo jo atgal nei algos knygučių, nei pašparto nei algos, jos toliaus stengėsi anam nebduoti alginų knygučių. Policija tuomet ėmė po prievarta atiminėti knygutes. Protestai ir trukšmas pasididino. Ant 6 dziegoriaus arti parko ėjo Fenikso bei kitų fabriku darbininkai namon iš darbo. Užrakintosios darbininkės šaukėsi anų pagelbos. Darbininkai, matydami, kad jų suviltoms bendrėms prisieina kentėti policijos rupumus, negalėjo išturėti negelbėję. Tad policija liepė ugnies gesintojams lieti darbininkams ant galvų karštą vandenį. Tas darbininkus įtužino ir akimirkoje tvora parko buvo išversta ir darbininkės išvalintos. Policija ėmėsi už ginklų ir vyjo atgal darbininkus. Tiejie griebėsi už akmenų bei tvorgalių. „Drasioji“ policija leidėsi bėgti ir nevienas išpustpilis pristavas gavo pylos. Bet štai pribuvo gauja kareivių ir ėmė darbininkus trankyti su strielbų storgaliais (kulbomis). Bet antpuolikus darbininkai atmušo atgal su akmenymis ir bonkomis, darbininkės bėrė jiems smiltis ir pelenus į akis ir įvyjo į tulo namo kiemą. Tad „tėvynės sargai“ metėsi trepais augštyr į gyvenimą, ir iškišę strielbas per langus, šaudė į visas puses, kaip mokėdami, nei nesirupindami, kur šuviai pataikins. Nedyvas, kad peršovė tulą keleivį, išlipusį iš vagono, trukiui sustojus. Darbininkams jau išsisklaidant, kareiviai bėgantiesiems šaudė į užpakalį, nušaudami nevien darbininkus, bet ir šiaip pribuvusius žiurovus. Galiaus, kareiviai panaudojo taip-gi durtuvus. Tula moteriškė, lydinti sužeistą darbininką, tapė durtuvu nudurta, lyginai kaip tulas bernas, kurs dirbo daržovių darže. Pasigėrę kareiviai nesigailėjo nei vieno, kas jiems parėjo į kelią. Vėliaus žmonės užklupo ant tulų fabriku budinkų ir langus išdaužė. Kova traukėsi sulyg 4 adynai iš ryto. Užmuštų skaitlius buvo apie 16, sunkiai sužeistų daugiau kaip 60. Visas plentas buvo aplaistytas kraujais. Žinoma suimtų darbininkų buvo didelė daugybė. Ant ryto. 6 d. gegužio, pulkas vyrų bei moterių susirinko Matėjo ulyčioje, užpuolė ant Peterburgo priemiesčio polici-

jos nuodalos, atvalnino suareštavotuosius ir užkurė namą. Taip-gi 7 d. traukėsi darbininkų imtynės ant ulyčių su policija ir kariumene. 8 d. gegužio pasirodė gubernatoriaus Surovcevo cirkuliaras, kuriame tasai beskaunis melagis numeta viso maišto kilimo kalčią ant darbininkų, tvirtindamas, kad tie pirmi šovė ėsą į kareivius ir mėtę akmenais. Tą pačią dieną daugelyje miesto vietų pastatė iš lagerių atvartus 6000 kariumenės. Viena jų dalis — apie batalijoną — sergėjo maskolių katėdrą, sudo butą ir kitas teisdarystos įrėdnes. Antra dalis užėmė ir saugojo geležinį bei pontonų tiltą. Trečia dalis sergėjo gubernatoriaus gyvenimą Jokubo ulyčioje, o ketvirtoji dalis — gelžkelių stotes ir policijos įrėdnes. Vakarais po ulyčias vaikščiojo patrolė, kurie be pašnekos areštavojo žingėidžius. Nežiurint ant to, 4 dienų mete miestas buvo pilningai darbininkų rankose. Neregėta rėgykla! Nuo 6 adynos vakare abu tiltu buvo atšrubuojami, idant pertraukti priemiestinių darbininkų susitikimą su vidumiesčio darbininkais. Pirklyba sustabdyta. Buržuazija drebėdama sėdi savo lepnuose gyvenimuose. Bet apie špitoles vienval žmonės drumzdžiasi: ten neša sužeistus darbininkus, kareivius bei policistus. Sako, kad neaprašoma baimė perėmusi buvo policiją ir tuos visus pongalius, kurie vaikščioja pentinuoti ir munduruoti. „Urėdninkai iš baimės buvo šalin numetę uniformą ir apsilviko civiliškais rubais, tokiu budu apsisergėdami nuo papykio darbininkų. Pasakoja, kad namų savininkai, kur pirma budavo policijos talpynės, prie durių pakabinėjo parašus: „čia negyvena policistai“. „Miesto gyventojai perka daug ginklų parduotuvėse ginklų. Ginklų pirkliai sakosi neėsa tiek daug šuvių ir ginklų pardavę per keletą metų, ką dabar per keletą dienų“.

Veikiai potam ėmė straiukuoti taip-gi kitų fabriku darbininkai ir darbininkės, iš viso arti 5500 — bejė: mašinių fabriko „Motor“, patronų fabriko, Hesės kapselių ir korkų fabriko, Loderio ir Posės austuvės ir verptuvės, cėmento, dratų fabriko, Sasulauko medvilnių verptuvės ir austuvės ir k., protestuodami prieš policijos bei kareivių beskaunumą. Dabar gubernatorius truputį nusigando ir apsirovavo, kad šaudymu vien nelaimės, ir telegrafavojo prie žinomų Dono kazokų, kad tie atkaktu jam į pagelbą su savo nagaikomis. Veikiai kazokai pribuvo (iš pradžių 200, vėliaus vėl 200), ir kur tiktai žmonės ėmė straiukuoti, ten jie pribuvo ir mušo žmones, net tada, kada tie tykia ėjo namon ar savo tarpe šnekuč avosi. Taip, fabrike Loderio kazokai daug darbininkų mirtinai sukapojo; tas pats atsitiko Hesės kapselių fabrike, „Provodnike“ ir k. Net per ulyčią einančius jie kapojo nagaikomis. Tuli tapė užmušti. Didelės daugybės darbininkų bei darbininkių tapė suimta. Visi kalėjimai ir „učastkai“ buvo grustinai prigrusti; kitus išsiuntė į kitų miestų kalėjimus. Apkalintiems darbininkams per pirmas dienas nedavė nei valgyti nei gerti, ale už tatai daužė, mušo ir spardė. Rygos policija jau seniai buvo pažįstama kaipo žmonių kankintoja, o dabar pats gubernatorius Surovcev jai liepė tvoti, kiek mokant!

Galiaus Rygoje pasiplatino žinia, kad Rygos fabriku savininkai kreipėsi raštu prie miesto valdzios, tegul toji prašytu dar 200 kazokų pargabenimo, nės reikią baimytiesi, ar darbininkų maištas jeib kada iš naujo nekiltu. Miestas savo kaštu žinoma turi tuos nuožmunus užlaikyti. Ir kad miesto valdzia nesipriešino išpildymui fabrikanų velyjimams, jeigu tiejie

paneš visus išdavimus dėl užlaikymo tų „drąsumo sargų“, tai atsakymas nuo fabrikantų nebuvo dar parėjęs (man tas eiles rašant). Kiek yra teisybės kapitalistų baimėje, jie patys geriausiai žino, nes kas kaltas yra, tas ir baimus, o ant kiek jie išpildę yra prizadėjimus dėl darbininkų, tą žino kožnas Rygos darbininkas. Rods per tą maištą Rygos darbininkai vienur iškovoję sutrumpinimą darbdienu, kitur padidinimą algos, tačiau tokia išėiga straiko per daug aukų reikalavo. Ir per ką tai parėjo? Per trukumą organizacijos. Viena, straikė nedalyvavo visi Rygos darbininkai, antra — prigulintieji prie straikė nemokėjo nei straiką pradėti nei jį toliaus tęsti. Organizuotas strikas būtų reikalavęs mažiaus aukų ir turētu didesnes pasekmes. Tai yra didelis pamokymas dėl dirbančiosios luomos: prieš valdžios nožmią galybę reikia pastatyti partiją darbininkų, suorganizuotą ant socializmo pamato. Už tai, darbininkai visų šalių, šian į vienybę!

XXVI.

Jureivyste Baltijoje.

(Pagal N. Osoliūną „Baltijas kugnezibą“, Jelgava 1894).

Nesyki mums teko ši bei tą užsiminti apie Latvių jureivystę senovės gadynėse ir šiadien. Klausimas jureivystės yra ganėtinai svarbus, ir todėl mes čion bandysime nuodugniaus jį išgvildinti.

Mintis apie jureivystę senovėje randame Latvių tautos dainose ir teikose užsilikusias. Vieną iš jų taip dainuoja:

Tehviš, tehvis, dar man laivu,
Aud, mahmiņ, sehgelites,
Lai es eemu juhriņa
Ar seemeli zihnitees:
Seemeļam ir baltas putas,
Man baltakas sehgelites.

Toje dainelėje Latvys mums pasirodo kaipo tikras jureivis. Senumą-gi dainos nurodo tas, kad motynėlė audžia žėglis. Sprendžiant iš dainų, senovės Latviai laivus statydavosi daugiausiai iš vuosių ir ažuolų medžio. Galima yra daleisti, kad ten, kur šiadien randame smiltynes ir aglynus, senovėje puikavojo dideli lapuoti medžiai; juk ir Lybų teikos sako, kad daug metų pirma, negu įtaisė ant Kalkos salavos pirmą marinį žibintuvą (1532), anų jurmalėje buvę pelkių, ir ten augę klevai, liepos ir ažuolai. Laivus statyti mokėjo kožnas senesnis jureivis, nors yra buvę taip-gi tam tikri amatninkai, kaip galima spręsti iš užsilikusios dainelės:

Es bij laivas taisītajs,
Rokat mani juhmalā.
Šak laiviņa tezedama:
Te gul mans taišitajs.

Teikos rodo, kad Latviams jurė nebuvo svetima. Jeigu teikos šneka apie jurės karalius ir aukso pylis jurėje, tai reikia manyti, kad tikrai pati jurė sukurstė žmonių vaidintuvę pagaminti tokias mythiškąs pasakas. Apart to, teikose jureiviai kilnoja vairus, užvelka žėglis, imasi su vilnyms ir vėtromis ir mato karalių kartais smagiai bejuokavojanti, o kartais piktą ir žiaurų iš jurės pasikeliant — tai vis turėjo pamatuotiesi ant patyrimų gyvenimo.

Latviai turėjo būti gana turtingi, jeigu jie mėgdavo papuošti savus laivus, ką pazymi daina:

(Drejas) Ahbels koka laivu daru,

Abi gali paseltiti (šudraboti);
Nav laiviņa uhdene,
Jau šlaviņa Wahzseme.

Nėra reikalo atkartoti, ką mes seniaus esame papasakoję apie pirklybą gentaru, kokią pradėjo su Baltija Phoinikai, vėliaus tęsė Graikai, ir galiaus palaikė Romėnai. Nors iš pradžių gyventojai gentarą malkų vietoje degino, tačiau bėgyje laiko jie suprato jo vertybę pirklyboje, ir Plinius jau pasakoja, kad esą sumokėta milijonais sesterų (1 sesterca=5 kap.) už gentarą; nežinia, ar tos sumos teko pirkliams, ar gentaro savininkams. Tacitus sako, kad Baltijos gyventojai vieni suvokią gentarą pajuriuose ir jį parduodą saviems kaimynams, imdami brangias, su padyvu, prekes. Kad vėliaus su Gothais pirklyba gentaru negalėjo būti pasekminga, tai išaiškinti gali tą aplinkybę, kad Gothai vienval buvo kelionėse ir neturėjo pastovaus gyvenimo; tačiau jų karaliui Thėodorikiui Baltijos du rykių sunu nunešė brangias gentaro dovanas! Vėliaus jau šiltziamių laivai rods retkarčiais aplanko Baltijos pajurius, bet negrįžta su dideliais lobiais atgal namon, juk jų padėjimas net pavojingu pasidarė, kada-gi žiemų jureiviai suprasti pradėjo, kad jie esą patys ponais savuose namuose, ir patys įsitaisė drutesnius laivus, kėsinosi jieškoti lobių svetimosė žiamėse. Įpatingai Normanai laivus pastoję jureivystėje, ir jų kaimynai Baltijoje galėjo daug ką pasimokinti; Normanų karalius „valdė savo laivą, kaip lavas jotininkas savo žirgą“. Jau Tacitus sako, kad Žuvėdų laivai tuomi skiriasi nuo laivų Romėnų, kad pirmieji turėjo abu galu vienodu, apvalainu, taip juog abiems galam galėjo pristoti prie krašto; buorės Žuvėdai neturėjo; vairai jų nebuvo pridrutinti prie laivų šono. Tur-but ir Baltijos jureiviai (5 iki 8 šimtmečiui) bus tolygius laivus statęsi. Liekanos rastos senų laivų parodo, kad nevien maži, bet ir didesni laivai statomi buvę: vieni iš formos panėšus į šios dienos laivus, kiti tėvi ir ilgi kaip šautuvai, neretai su mastu ir žėgliais. Jureivis namon parke liavęs, ar ant kelio vėtrų pagautas, vilko savo laivą ant žiamės ir, reikint, stumė jį atgal į jurę: mat uostų beveik nebuta. Įkarus ir virves Normanai patys pasidarydavo dėl savo reikalų, ir parduodavo taip-gi Baltijos jureiviams. Didesni laivai statomi buvo su dėniu ar pusdėniu. Laivus varė žėgliais ir vairois. Mastas budavo vienas ant didesnio ar mažesnio laivo; viršugalyje prie masto pridrutindavo skersinį, prie kurio karojo keturkampis žėglis. Laivai buvo parengti kaip dėl pirklybos, taip lyginai dėl laupymo: todėl jie buvo apginkluoti. Jureiviai, mat, laupymais taip pat pelnė duoną, kaip ir pirklyba. Kieno spēka, to buvo ir tiesa.

Nuo 8-to sulyg 11-tam šimtmečiui Normanai turėjo persvarą ant jurės; jie lankė Baltijos, Vokietijos, Anglijos ir Prancuzijos pakraščius; 9-tam šimtmetyje jie pasiekė Islandiją ir Grenlandiją; 10-tame šimtmetyje dalis jų apsibuvo Prancuzijoje ir 11-tame šimtmetyje Vilimas Užkariautojas su 3000 laivų paėmė Angliją. Bet Normanai rado drutus priešius V o k i e č i u o s e, kurie turėjo plačius pirklybos susinešimus ant sausžiamio, ir ant jurės. Brėmen buvo garsus pirklybos miestas, kur pirkliai rinkosi iš visų dalių svieto. Iš Brėmeno Angaras, 9-tame šimtmetyje, ėjo krikščionybę skelbti į Žuvėdiją, o paskui jo traukė pirkliai; iš Brėmeno

(Toliaus bus.)

Neskaityk!**Hallo! kur eini?**

— Einu pas Jankauską išsigert, nes jis užlaiko gardžiausią Alų, Vyną ir Degtinę visam Waterburyje.

— Na, kad teip, tai eisiu ir asz, nes asz to pirmiaus nežinojau.

— Tokius gėrymus, kokius jis užlaiko, geria Lietuviai, ponai, karaliai, kunigai, ubagai ir szejp „dzel-tamonai“.

— Pas jį Cigarų laivas atplaukia kas mėnesis net iš Kubos.

Nepamirškite adreso.

J. A. Jankauskas

768 Bank str. Waterbury, Conn.

Nesiusk piningu.

Daug žmonių serga ant poliucijos kuri pasirodo laike miego arba prie nusišlapinimo, ir jeigu iš tos nesi-gydytis, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmonės turinti tą ligą kenčia nemigą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą arba netravinimą, nerviz-kumą, vidurių ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnėjimą lytiškų kuno dalių. Jeigu tokiūse atsitikimūse reikalauji pagalbos, nesiusk piningu, bet ra-zyk pas mane įdėdamas marķę, o asz atsisiu tau apraszymą, iš kurio tikrai išsigydysi. Adrisūk:

John Wasel.

Box 443, Iron Mountain, V. Mich.

Vienátine Lietuviszka
KARCZEMA,

užlaikai geriausią Alų, duodu dide-lius stiklus, turiu visokio Vyno, ir seniausio sznapso, Avanos Cigarų, užkandis prie alaus kas diena dovanai. Nedėlioms nuo 12 naktia atidarau, dėl moterių įėjimas ant antro floro, kiekvienam duodu visokią rodą.

L. Friedman

Cor. 4 str. & Catharine str.
PHILADELPHIA, PA.

Žemlapis (mapa)

Lietuviszkai-Latviszko krasz-to, išzleistas inžinieriaus A. Ma-ciejausko, lietuviszkoje kalbo-je, atspausztas lietuviszkomis literoms, didumas 29×31 col., gaunamas „Vienybės Lietuv-ninkų“ redakcijai, su prisiun-timu už 65 ct.

Už \$500 in Europą

dėl visų prie lengvo darbo ant Ham-burg ir Bremen linijų ir pasazierinių laivų, atsizaukit pas

HENRY J. JACOBS

38 Canal str. NEW YORK

Ant naudos parodos.

„Vienybės“ redakcijai par-siduoda szios dvi knygutės ant naudos parodos.

Suskaita arba statistika visų lietuviszkų knygų atspausztų Amerikoje nuo pradzios lietu-viszkos Amerikon emigracijos iki 1900 metų. Pysl. 35. 25ct.

Atsizaukimas lietuvių į vi-są civilizavotą svieta lietuvisz-koje, lenkiszkoje, prancuzisz-koje, angliszkoje ir vokiszkoje kalbose. 10 ct.

„Varpas“

ir

„Ukinirkas“

Išzleidžiami Lietuvos apszvies-tunų kas mėnesis, ant metų kasztuoja po \$1,00. Užsiraszant tuodu laikraszcziu, pinigus reikia siųsti ant szito adreso:

Herrn D. Saunius

in Rokaiten

per Neukirch, Ostpr.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pa-gal naujausią madą, duoda druta ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogį senus ant naujų perdriba.
Visi pas savo Tautietį.

Žemlapis Lietuvos
ir Latvijos

lietuviszgoje kalboje, atspausztas lot-iniszzkoms literomis Peterburge, gaunamas pas

Inžinieriu A. Maciejewski

Nevskis p. n. 111 b. 73.

PETERSBURG RUSSIA.

Prekė 1 rubl. už exempl. su prisiun-timu; imant 10 exempl. 20% rabato.

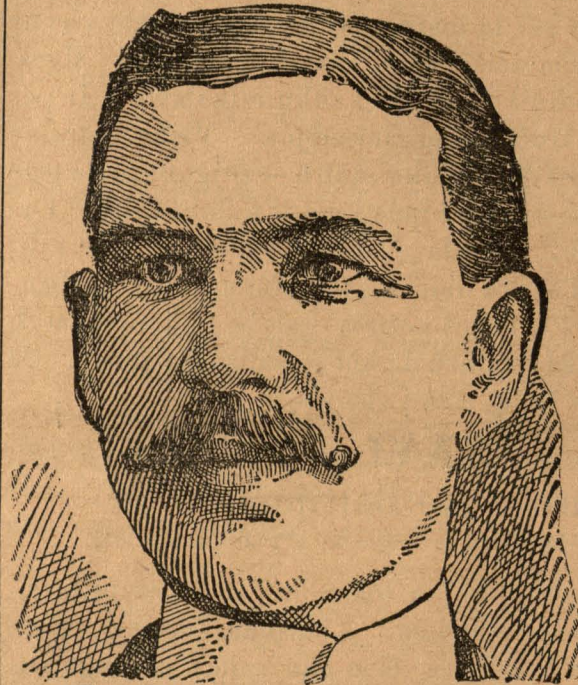
ONLY \$5.00

SEND US \$5.00 as a guar-antee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00 sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$6.95; 300-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$28.50; 1250 lbs., \$33.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$63.75; 65 inches high, 3000 lbs., \$89.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special liberal C. O. D. offer, to SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

Vien del vyru.

Dovanai pakeli naujo iszradimo gyduolių prisiusime pacztu tik koris priduos savo adresa.

Kuris sugražins sveikata trumpam laike.

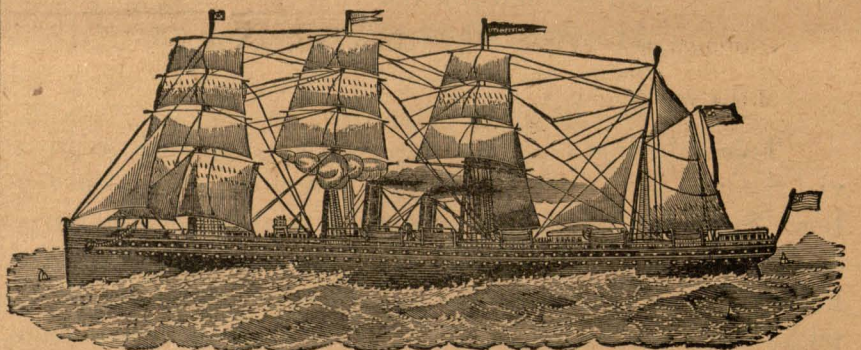
A. E. Robinson M.D.C.M.

tuojaus pertikr ns kaip lengvai gali iszsigydyti savo silpnumus, jeigu vortosi tam tikslui atsakan-czes gyduoles. Ins-titutas neaprobeziuoje, bet kuris tik raszys, aplaikys dovanai pakelį užpezczyta kad nebutų kokio arosirkimo priesaz apgavyste. Razzik tuojuans.

Dovanai prabos pakelis pasek mtingiausių gyduolių bus prisius-tas kožnam per pacztą, kuris pa-raszys į State Medical Institute. Tos gyduolės dangybei vyrų su-grazino sveikata, kurie per dau-gelį metų kentėjo proto ir kuno ligas pacinanczias nuo jaunystės, uz tad Institutas prizada kožnam kuris atsizauka, prisiust pakelį dovanai.

Kožnas kuris janczla anti ly t'sz o silpnumo pacinanczio nuo jaunystės, kuris silpnina spēkas iratmintį, sukellia dieglius strė-nose arba nevaldymo lytiškų delių gali su-rįztį į sveikata gy-dydami asis namie.

Tos gyduoles turi neapsakomą pasekmę nes jos atsielia sulez-kadytas vietas daduodamas dru-tybę kur labiausia reikalinga. Iszgydo kožną ligą iszvarinėje visokius nesmagumus įsisenėjusius nuo kelių metų per nenatu-ralizzką pasielgimą iszgyd'o kiek vienam atsitiklime. Dazizinok State Medical Institute, 520 Elek-tron Building Ft. Wayne, Ind., o apturėti trumpam laike pakelį gyduolių dovanai. Institutas nori pagelbėti dangybei tokių vyrų kurie negali apieist savo nam s ir nusiduotį gydinycies' tai dovanai prisiustas pakel-

Cerbtini Tautieoziai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labai gerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms perva-ziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuocziau pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsauguju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire - insu-rance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukoni.

Adrisuokit sziteip:

CHAS V. BOLTH,

686 North Riverside str.

WATERBURY, CONN.

TAMAS PAUKSZTIS**Parduoda Laivakortes**

ant visokių kelių (linijų) jurėmis kuomi pigiausiai ir ant drucziausių bei greicziausių laivų. Pinigus persiuoczia į vi-sas dalis svieto. Kad pinigai neprapultų ir greitai nueitų į tėvynę, tai siuskite per **TAMA PAUKSZTI**

123 N. Main str.

PITTSTON, PA.

Teipogi T. Pauksztis užlaiko didelį sztorą visokių valgo-mų daigtų, dideliam pasirinkime czeverykų, marszkinų ir tt.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdama LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinesizimus kiekvieno' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigai.

Susiszněkam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdama prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

OUR \$1.50 ANTI FAT BELT

For \$1.50 we furnish the celebrated BROWN'S ABDOMINAL BELT for the cure of CORPULENCY.

Corpulent people who wear the Brown's Abdominal Belt run no risk of Navel Hernia or Umbilical Hernia; you get a comfort and ease of action you will appreciate. No corpulent person can afford to be without this belt. Cut this ad. out and send to us with \$1.50 and 10 cent extra for postage, state height, weight, age and number inches around the body, largest part, and we will send the belt to you by mail postpaid, with the understanding that if it is not perfectly satisfactory and equal to belts that retail at \$3.00 and upwards you can return it at our expense. Write for free Belt and Truss Catalogue.

SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO

ZINGEIDU IR AKIVA DĒL SVIETO.

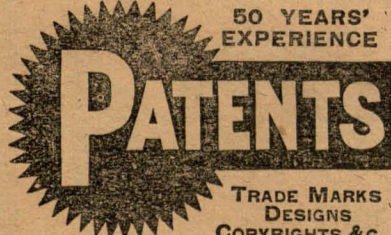
Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių galvų, slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinimas (gvarancije). Kozuas užsiganėdina, kur jau tukstancziam ypatų profes r. Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimingi per laikraszczius ir laiszkus iszreiszke szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Nerinti gautie vią rodą su informacije per laiszkus adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDA CO
Box 2361, NEW YORK, N.Y.

VISOKIU RELIGISZKŲ DAIKTŲ

kaipo tai: Ražanczių, Szkaplierių lietuviszkių, visokių brostvių maldų knygu Lietuviszkių ir lenkiszkių, teipgi ir visokių istoriszkių knygu lietuviszkių ir lenkiszkių; abrozų visų szventųjų ir tan iszkių ir t. t. Gaunama pas:

J. Burman & Stepanovicziu
231 S. Roebing Str. BROOKLYN, N. Y.
(prie lietuviszkos bažnyczios.)

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

HOTELIS arba geriausia užėiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasižnoti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką
18 N Hancock st. WILKES-BARRE

ELASTIC GOODS AT HALF PRICE.

If you want us to make to your MEASURE and ORDER ELASTIC GOODS for the RELIEF AND CURE OF VARICOSE VEINS, WEAK, SWOLLEN OR ULCERATED LIMBS, CORPULENCY, ABDOMINAL WEAKNESS OR TUMOR, state your height, weight and age, state number of inches around body or limb at each letter shown in cut and send to us with our SPECIAL PRICE. We will make the goods to order from the very finest fresh rubber elastic material, guarantee a perfect fit and if you do not find it perfectly satisfactory and equal to goods others get double the price for, return at our expense and we will refund your money.

OUR SPECIAL PRICE for all elastic thigh stocking, A to F, \$7.50; thigh legging, G to I, \$6.00; thigh piece, G to I, \$2.50; knee stocking, A to G, \$5.00; knee legging, C to G, \$4.00; knee cap, E to G, \$2.00; garter stocking, A to E, \$3.00; garter legging, G to E, \$2.00; ankle, A to C, \$2.00; abdominal belt, K to M, \$10.00. **COTTON ELASTIC GOODS, ONE-THIRD LESS.** Special Covered Elastic Abdominal Supporter, made of soft lisle thread, interwoven with protected rubber thread, 8 inches wide, \$2.00; 10 inches, \$2.25; 12 inches, \$2.50. Write for Surgery Catalogue.

SEARS, ROEBUCK & CO., (INC.), CHICAGO, ILL.

NAUJIENOS, kurios daugelį pradziugins ir palinksmins.

Kaip mums gera: žinoma, žmonija — iez psychiszko, intelektualiszko ir net ekonomiszko atzvilgio — dalinas 1 ir 2 klases: viena yra sveika, druti, puiki visados linksmi, pasidėkavojant tam visur turi ceras pase-mes ir pasivedima visokioje vertelgvystėje; antroji yra ligueta, silpna, nulludus, sunykus, melancholiszka, nedraisi ir tankiai visiszka! neg-bi prie darbo ir netinkanti szeimyniszkae gventime.

Io szia pastarą klasią priguli visi tie, kurie savo jaunystoje, dangumas gal visai isz netyczzių, ataidhvė naikinancziam žmogaus kūnā ir dvasia darbai — onanizmui arba patpollucijai, ir savo vėlesninoze metioze perdaug davė valę savo lytiszkiems pagėidimams; teipogi ir tie, kurie isz priezasties neuztektino ir blogo maisto, persidirbimo, per didį alkoholiszku gėrynių vartojimą, arba kurie per susidėjimą su nesveikoms motėrisms pradzė savo linksmybes ir sveikata.

Szitokie žmonių suklydimai galiaus priverczia juos per visą jų gyvenimą kentėti baisiausias ty ydu pasekmes, kaip ve: szirdies drebė ima, spasmodiszku galvos skandėjimus, apėtito netekimą, žarnų ir pilvo katarā, nugaros ir kryžiaus skandėjimą, nerviszkumą, dispėpsiją, vidurių uzkėtėjimą, sėklos bėgimą, sujungmėj su nemoraliszkais sapnais inkstų ligas, reumatizmā, dusinimą negale, szkorbutā, skandanczius ant kūno ir lytiszkių dalių spnogus, gomoreją, szankerį, sifilį etc.

Bet dabar tegul niekas nenusimina: szio miesto daktarai iszrado naujus vaistus, su kurių pagelba gali greitai, radikaliszki ir visiszki isz ty ilgy isz-igydyti; kankinamieje atgaus savo sveikata, stiprumā, drurybę ir dailį iszvelzda, gabumą visokiame darbe ir užsiėime.

Priisiame 25 ct. markėnis ir mes pasiusime tamėtai pamėginti mūsų gyduoles per vieną isztisą sanvatė. Visi, kurie žieszkote pagelbos, kreipkėtos ar per laiszkus ar ypatiszka! pas daktarus

in The State Medical Dispensary
76 E. Madison st. CHICAGO, ILL.
Offisas atidarytas nuo 8 A. M. iki 8 P. M.
Nedėloms nuo 10 A. M. iki 12 A. M.

SEND 50 CENTS

TO US WITH THIS AD. and we will send you this Violin Outfit by express C. O. D. subject to examination. This violin is a Genuine Stradivarius Model, made of old wood, curly maple back and sides, top of seasoned pine, specially selected for violins, edges inlaid with pearling, best quality ebony finished trimmings. **THIS IS A REGULAR \$8.00 VIOLIN**, beautifully finished, highly polished, with splendorous quality. Complete with a genuine Brazil wood Tourte model bow, 1 extra set of strings, a neat, well made violin case, large piece of rosin, and one of the best common sense instruction books published. **YOU CAN EXAMINE IT** at your express office, and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of, pay the express agent \$3.75 less the 50 cent deposit, or \$3.25 and express charges, and the outfit is yours.

SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order accompanied by cash in full we will give one lettered fingerboard chart, which can be adjusted to any violin without changing the instrument and will prove a valuable guide to beginners, and we will also allow the instrument to be returned after 3 days' trial if not found entirely satisfactory in every respect. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. Address, SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago. (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. **Editor.)

DR. F. J. KALLMERTEN.

Specijalistas chroniszkių ir nerviszkių ligų.

Gydo visokias užsi-senėjusias ligas kaipotai: Troszkulį, epazmā, paralyzių, dusulį, pavandeniavimą, reumatizmā, skandėjimą galvos, ausų, akių, ir nosies, ligas skilvio, gerkles, krūvinės, iszėjimą žarnų, drugi, iszmėtymus ant galvos ir skuros, gumbā, sustojimą te, kėjimų, kraujo tekėjimą, mėnesinės tekėjimą, nevalisungumą,

skausmus po gimdymui, puliavimus, ronas, atsiėvėrimus, ant kūno, rože, žarnų ligas, skandėjimą strėnų ir kratinės, plautį, nervų skandėjimą, uždegimą žarnų iszputimus, niežėjimą, uždegimą smėgėnų, iszburkinā puslės ligas, vėžį, diegli, akmens ligā, uždziuvimą, nusilpnėjimą kojų, dziovā, žarnų ir inkstų ligas, karsztlige, niežus, iszėbrimus, kirmėles, dedervines ir t. t.

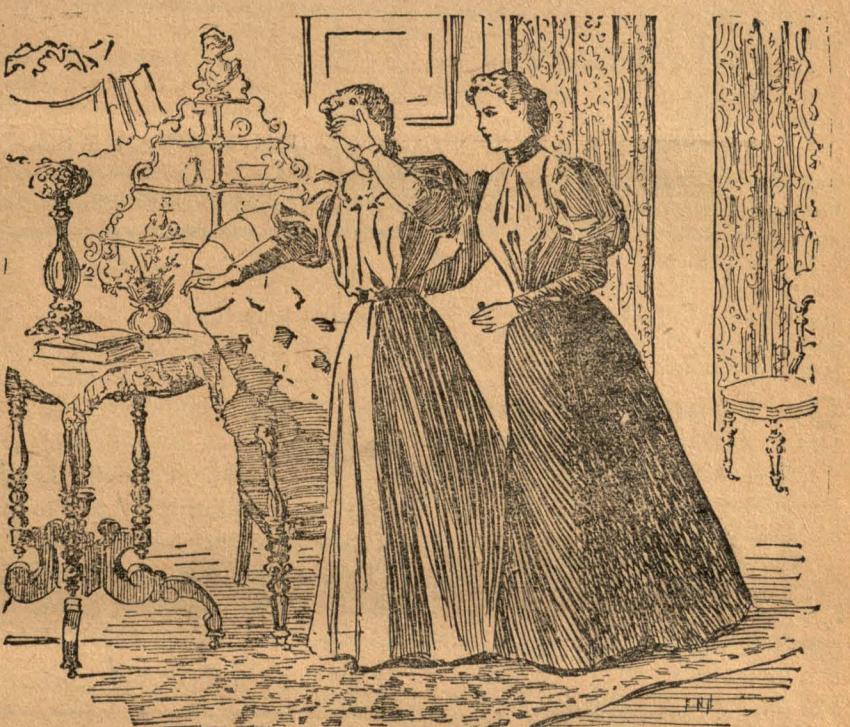
GYDO MOTERIS, VAIKUS ir VYRUS
Jeigu sergi ir nustojęs esi vilties iszgyti, kreipkis tujaus pas daktarą Kallmerteną ant rodos, Dr. Kallmertenas iszgydė tukstanczius žmonų, kurie ligai sirgo ir nū kitų daktarų negalėjo pasigėbėti ir iszgydyti. Tie žmonės visur garsina vardā D-ro Kallmerten'o, ir pažįstamiems jį rodya. Kreipkitės pas D-rą Kallmerten'ą tai jus iszgydys.

LIGAS UZSIKRECCIJAMAS abejos lyties (ar tai nū kitų gantas arba nū gimdytojų paeinanczius) gdo pasekmingai ir greitai. Nereikia gėdytis, tiklta gydytis, nes neatbojimas atveda piktas pasekmes ant atėies.

NORS LIGA BUTU NEISZGYDOMA, RASZYK pas Dr. KALLMERTEN, APRASZYK GERAI SILPNUMA, PADUK LYTI (ar vyras ar moterisz'ė), amžį, szvarumą ir temperamentā ligonio, idėk į gromatā 2 centine markę, parasyzk savo pavardę ir adresā aizskia!, o gausi per laiszkā RODĄ DOVANAI ir tikrā nūm-nę Daktaro ligu yra iszgydoma ar ne.

Nevylykyk, bet raszyk tujaus. Adreas:
DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

- ### ADRESAI
- CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĒVYNĖS MYLĒTOJŲ“ DPAJŲYSTĖS.
- Prezidentas — M. Bridiekas
Bx 17 Lost Creek, Pa.
- Sekretorius — M. J. Damijonaitis,
65 N. Leonard str. Waterbury, Conn
- Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
- Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

SHE WAS BLIND.

A blindness comes to me now and then. I have it now. It is queer—I can see your eyes but not your nose. I can't read because some of the letters are blurred; dark spots cover them; it is very uncomfortable.

I know all about it; it's **DYSPEPSIA**. Take one of these; it will cure you in ten minutes.

What is it?
A Ripans Tabule.

WANTED.—A case of bad health that R-I-P-A-N-S will not benefit. They banish pain and prolong life. One gives relief. Note the word R-I-P-A-N-S on the package and accept no substitute. R-I-P-A-N-S, 19 for 5 cents or twelve packets for 48 cents, may be had at any drug store. Ten samples and one thousand testimonials will be mailed to any address for 5 cents, forwarded to the Ripans Chemical Co., No. 10 Spruce St., New York.

**Broliai Varnagiriai
Liudvikas ir Adomas
Laiko didelia krantuvia**

visokių valgomų daigtų, kumpių, miltų, cukriaus, arbatos kavos ir visko kas tikt užlaikyme gyvasties yra reikalinga. Taipogi parsidūda czebatai, czeverykai, marszkiniai ir visoki kiti daiktai. Viskas pigiausia ir dideliu pasirinkime.

Laiko arklius dėl parsamdymo pasivažinėti, veža anglis į stubas, perkrausto naminius daiktos, laiko visokių paveikslų (abrozų), ražančių, szkaplierių, kryželių, maszinukių gromatoms drukavoti, abrozus įdeda į puikius rėmus, deda langams stiklus ir t. t. Viską atlieka labai pigiai

(P. O. Box 213) 212 East Main Street,

PLYMOUTH, PA.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Doktoras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyriszku ir moteriszku ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbuciuose; Vielniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdėtinio mokslo Labanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Už tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietį, apalpiamą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszku ligų reikia naudoti elektriskias prietaisas.

Ligas lytiszku dalii

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdziuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gyduau pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: į nū 9 ryto iki 1 po piet. nū 5 po piet iki 8 vakaro
Nedėliomis: nū 8 iki 10½ val. ryto; nū 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Užpraszydami gydyklas prisiuski- te \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

D. L. & W. B. B.

Trukiai iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.

Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susivienyjant dėl Williamsport, Harris burz, Pittsburg, Ba'tim'ra, ir t. t.

Ant 2:25; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buff. lo, ir visų tarpinių stacijų.

Ant 2:0 2:49 4:32 6:43 9:50 11:30 pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

Tiketetai už pigiause prekę į visas szalis, Sziaurę —Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztujų anglių apielinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

NAUDOKITES.

ISZ PUIKIAUSIOS ant svieto popieros dėl gromatu ratzymo su puikiausiomis kvietkoms, apskaitymais ir pavincziavėnėms parsidūda po neiszpasakytai nžzemintą prekę. Kas prisius 33c pacztinėms markėms gaus tuziną tų puikiausiu ant visos pasaulės popierų su konvertais; kas prisius \$1.00 gaus 5 tuzinus. Kasztus prisiuntimomes apmokame

Perkupeziams, agentams ir pedlioriams dūdamė didelį pelnā. Ant pareikalavimo iszsnucziame į visas dalis Amerikos

Užsisteliūdami į ožieras ir prisiusdami ant jų pinigus visada uždėkite szitokį adresā.

W. KUDARAUCKAS, & CO., Box 234 LAWRENCE, MASS.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierā, Vynā ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linių. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodā.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

SEND 50 CENTS to us with this ad. and we will send you our celebrated La BERTA GUITAR by express, C. O. B., subject to examination. It is a Genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rosewood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripe in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, inlaid pearl position dots, American made patent head, and finest nickel plated tailpiece. A BEAUFORT ES. 00 GUITAR, powerful and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

EXAMINE THE GUITAR at your express office and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of pay the express agent \$3.65 less 50c, or \$3.15 and express charges and the complete outfit is yours. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. **SPECIAL PREMIUM OFFER.** With every order \$3.65 cash in full we will give a Lettered Fingerboard Chart. It is an accurate guide, having all notes, with sharps and flats in full view, and can be easily adjusted to any guitar without changing the instrument. With the use of the lettered fingerboard anyone can learn to play without the aid of a teacher. Write for free musical instrument and piano and organ catalogue. Everything at lowest wholesale prices. Address, **SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO** (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. —Editor.)

Maistas

turi buti visatnai sutrovėtas.

Severa's

BLOOD PURIFIER

pagelbsti sutrovėti skilviui, czystyja kraujā, sustiprina kunā

PREKĖ \$1.00.

Kataro apsireeiszkimuose, tekėjime isz nosies, plėmų ir užkimszime kvėpavimo per nosį,

SEVEROS

Severos Balsamas del Plaucziu

yra geriausiu ir pasekmingiausiu gydancziu. Nuo kosulio geriausia gyduclė 25 ir 50 cts.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA. Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevski, 111 Main str Plymouth, Pa.

Griaucziausiai iszgydo visokias ligas

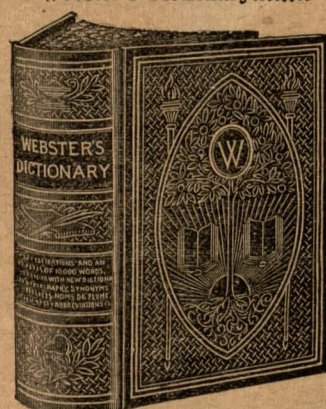
Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.

Scranton, Pa.

An \$8.00 DICTIONARY for \$1.00

The New Werner Edition of Webster's Dictionary.....

Newly and magnificently illustrated. We offer you the best Dictionary ever put on the market at a low price. This new edition contains many special features such as dictionary of Synonyms and Antonyms, lexicon of foreign phrases, dictionary of abbreviations, colored plates, etc., etc. Remember this is not the cheap book but a beautifully printed edition on fine paper with thousands of valuable additions of aid to students and business men. If you desire this book, send us our special offer price, \$1.00, and we will send you this great dictionary, bound in cloth or send us \$2.00 and we will send the same book bound in full tan sheep, with a beautiful cover design. The handsomest low-priced Dictionary ever published. For every day use in the office, home, school and library this dictionary is absolutely unequalled. Forwarded on receipt of our special offer price, \$1.00 for cloth binding or \$2.00 for the full tan sheep. If it is not satisfactory, return it and we will refund your money. Write for our special illustrated catalogue, quoting the lowest prices on books, FREE. We can save you money. Address all orders to

THE WERNER COMPANY,

Publishers and Manufacturers. AKRON, Ohio. (The Werner Company is thoroughly reliable. —Editor.)

WM. N. REINOLDS, Jr.,

ADVOKATAS.

42 Welles Building, Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306 Skolina piningus.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo

Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingā, teisingā ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszeziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausiu ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriause praktikā ir dėl to galiu wiskā padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

